

Kontakten

Ericsson
LM

Nr 3

1949

LM-ARNAS TIDNING

Kontakten

LM-arnas tidning

Ansvarig utgivare: Hugo Lindberg
Redaktör: Sigv. Eklund, tel. 453
Redaktionssekr.: Gösta Fridemar,
tel. 457

Redaktionskommitté:

Herbert Fredborg, Xup, tel. 429
Ragnar Göransson, Vta 16, tel. 258
Sigge Ringberger, Vta 27, tel. 727
Sten Tiberg, VtsC, tel. 642

Lokalredaktörer:

H Adenby, Ermi, tel. 41
E Hellsström, Sieverts Kabelverk, tel. 319
B Westerlind, SER, tel. 344
S von Melsted, SRA, tel. 211
M Steiner, Kabelverket, Älvsjö, tel. 31
G Thorén, Alpha, tel. 65
K Wästfelt, SIB, tel. 569
P Nyhult, RIF, tel. 109
C G Löfgren, FÖB
E Wandel, GR
U Swensson, Katrineholm
U Erling, Söderhamn
O Arvidsson, Norrtälje
A Wrettle, Karlskrona

Omslagsbild:

En solig bild från barnlåget i samband med LME:s Barnens Dag

Ur innehållet:

	Sida
LME-bokslutet 1948	51
Hemarbetet — produktiv LM-avdelning	56
Brev från New York	59
Tidstämpelapparaten — punktlig-helens väktare	60
Från företagsnämnderna	65
Idrott	68

Sjukkassan vid LME 60 år

Sjukkassan hos L M Ericsson kan i år se tillbaka på en 60-årig verksamhet. Den bildades nämligen den 8 januari 1889 under namnet Telefonfabrikens Sjuk- och begravningskassa, och det var Lars Magnus Ericsson som skänkte kassans grundfond på 1 000 kronor. Under det första året var antalet medlemmar 109, och medlemsantalet har sedan successivt ökat, för att 1948 uppgå till 6 209. Under de första årtionedena var kassan endast öppen för verkstadens personal men från 1944 fick även de kontorsanställda tillträde till sjukkassan, och likaså de anställda människens hustrur.

År 1935 antog sjukkassan namnet Telefonfabrikens erkända sjukkassa, och från denna tid blev Begravningskassan en särskild organisation.

Under de gångna 60 åren har till medlemmarna utbetalats 3,1 milj. kr. Sedan år 1935 har sjukkassan erhållit statsbidrag, vilket utgjort ca 15 % av det under 60 år utbetalda beloppet.

Vid 50-årsjubileet 1939 visade bolagsledningen sin uppskattning av sjukkassans verksamhet genom en utfästelse att fr. o. m. 1939 tills vidare erlägga avgifterna till den lokala sjukkassan för de f. d. arbetare vid Huvudfabriken, som fyllt 65 år och erhåller understöd från bolaget, dvs. de som varit i företagets tjänst i minst 20 år. På grund av denna överenskommelse har av bolaget hittills utbetalts kr 63 102:25 i avgifter för gamla trotjänare.

Gunnar Eklund in memoriam

Civilingenjör Gunnar Eklund avled av hjärtslag i Cuenca, Ecuador, den 11 mars. Gunnar Eklund var i ordets verkliga mening en pionjär inom L M Ericssons försäljningsverksamhet, framförallt i Sydamerika från den tid i mitten av 1920-talet då bolagets verksamhet på den latinamerikanska marknaden börjades. De 25 bästa åren av sitt liv ägnade han åt försäljning av telefonanläggningar, ett arbete som dels fordrar en ingående kännedom om en komplicerad teknik och dels icke vanliga egenskaper av diplomati och underhandlingsförmåga. Under loppet av dessa år förvärvade han ett stort antal vänner, inte endast bland medarbetare utan även bland de högst uppsatta i de länder, dit verksamheten förde honom.

Bergsbestigaren Gunnar Eklund besegrade för många år sedan Cotopaxi, Ecuadors snöhöjda vulkan, och samma envishet som då förde honom till toppen kom honom väl till pass i det tålamodsprövande arbete, som fordras vid affärsunderhandlingar i dessa länder.

Det ligger något symboliskt i att hans liv slutade just i Ecuador, det land i Sydamerika, som han mest älskade. Hans erfarenhet och säkra omdöme kommer L M Ericsson att djupt sakna, särskilt nu, då det är just dessa egenskaper som bäst behövas, och till den saknaden fogas den stora personliga förlust, som hans långa rad av vänner inom bolaget gjort.

Gunnar Eklund ligger begravd i familjegraven vid foten av Salems historiska medeltidskyrka på den plats, där han lekte som barn. Kretsloppet är fullbordat och efter ett kvarts sekel i främmande länder har han återvänt för sista gången till fosterjorden. S T Åberg

Ändrade pensionsbestämmelser

Åldersreduktionen borttagen

Inte mindre än 215 av LME:s tjänstemän få förbättrade pensioner enligt ett styrelsebeslut den 14 mars 1949. Det gäller de tjänstemän, som anslöt till SPP under åren 1935—1942 och vid anslutningstillfället överskridit för man 35 år och för kvinna 30 års ålder. Enligt tidigare bestämmelser ha dessa fått den för ålders- och invalidpensionen fastställda procentatsen minskad med $\frac{1}{21}$ enhet för varje månad med vilken vederbörandes ålder vid anslutningen till SPP översteg förenämnda åldersgränser. Denna begränsning har nu slopats genom att styrelsen för ändamålet anslagit ett belopp av ca 400 000:— kronor. Nya pensionsbevis komma att efter hand tillställas berörda tjänstemän.

Barnpension till kvinnliga befattningshavare

Bolagets manliga befattningshavare ha förutom egenpension även s. k. helkollektiv familjepension, vilken avser änka och samtliga arvsberättigade barn under 21 år. *Kvinnlig befattningshavares pension* har hittills endast omfattat egenpension. Styrelsen har nu beslutat tillförsäkra även de kvinnliga anställda pensionskydd för deras barn, s. k. kollektiv barnpension. Detta innebär att barn efter avliden pensionsberättigad kvinnlig anställd erhålla pension på så sätt att ett barn får 75 % av grundpensionen, två barn 110 %, 3 barn 135 %, 4 barn 150 %, varefter beloppet ökas med 10 % för varje ytterligare barn. Nya försäkringsbesked med grundpensionen särskilt angiven kommer efter hand att tillställas samtliga kvinnliga pensionsförsäkrade befattningshavare. Beslutet träder i kraft den 1 april 1949. Bolaget kommer att svara för hela kostnaden för denna försäkring.

LME:s forskningsstipendier utdelade

Telefonaktiebolaget L M Ericssons Stiftelse för främjande av elektroteknisk forskning har av årets stipendiemedel utdelat stipendier till följande personer: Civilingenjör Sigvard Tomner, Göteborg, kr 5 000:— för studier i USA inom elektronikområdet, civilingenjör Bo Stjernberg, Göteborg, kr 1 000:— för att i England och Frankrike studera mikrovågsteknik, civilingenjör Josef Braun, LME, kr 2 400:— för licentiatstudier vid Kungl. Tekniska Högskolan, och civilingenjör Björn Lundvall, LME, kr 2 500:— för studier i USA inom bärfrekvenstelefonområdet.

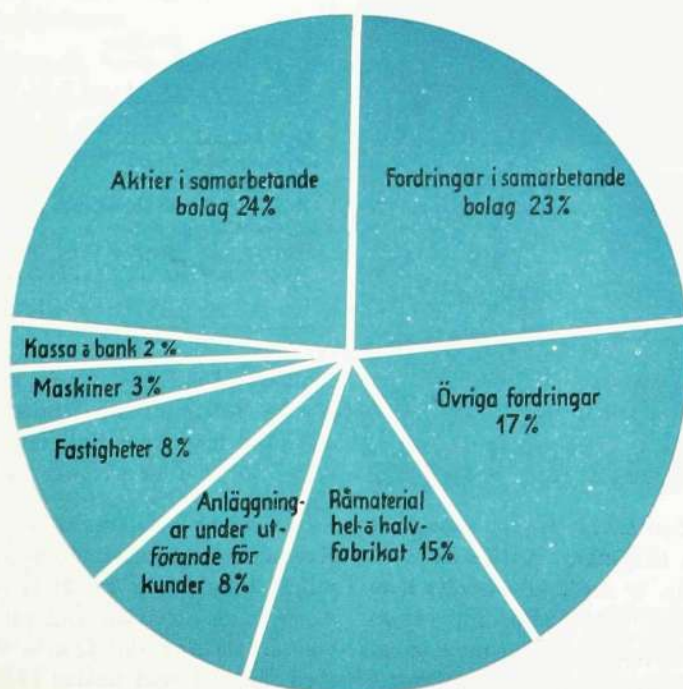
LME-bokslutet

1948

År 1948 har för vårt bolag varit ett år av fortsatt expansion. Sålunda har värdet av bolagets tillgångar under året ökat med ej mindre än 53 milj. kr eller från 235 till 288 milj. kr, en ökning på 23 procent. En specifikation av de olika slagen av tillgångar tar sig ut på följande sätt:

Tillgångar	Värde 31.12 i milj. kr.		Ökning under året	
	1947	1948	i milj. kr.	i pro- cent
Fastigheter.....	18	23	5	28
Maskiner och inventarier.....	9	10	1	11
Aktier i samarbetande bolag.....	70	70	—	—
Råmaterial hel- och halvfabrikat ..	36	42	6	17
Anläggningar under utförande för kunder	13	22	9	69
Fordringar hos samarbetande bo- lag	34	66	32	94
Övriga fordringar	48	48	—	—
Kassa och bank.....	7	7	—	—
Summa	235	288	53	23

Tillgångarnas relativa storleksordning framgår av cirkeln nedan, där varje tillgång fått så stor andel i cirkelns totala yta, som svarar mot dess värde per 31 december 1948.

Det torde vara av intresse för KONTAKTENS läsare att få en närmare orientering i vad de större ökningarna i tillgångsposterna bestå av.

Fastigheter

Ökningen på sammanlagt 5 milj. kr fördelar sig med 2,1 milj. kr på nya kontors- och laboratoriebyggnaden i Mid-sommarkransen, 2,2 milj. kr på nybyggnaden i Karlskrona och 0,7 milj. kr på Söderhamnsbyggnaden. Det bör observeras, att de angivna siffrorna icke återspeglar totalkostnaderna för resp. fastigheter utan endast under år 1948 bokförda kostnader. Söderhamnsbyggnaden, som under året färdigställts, har, enligt nu föreliggande uppgifter, dragit en sammanlagd kostnad av 1,8 milj. kr. Närmare om denna fabrik kan läsas i nr 2/1949 av KONTAKTEN.

Råmaterial, hel- och halvfabrikat

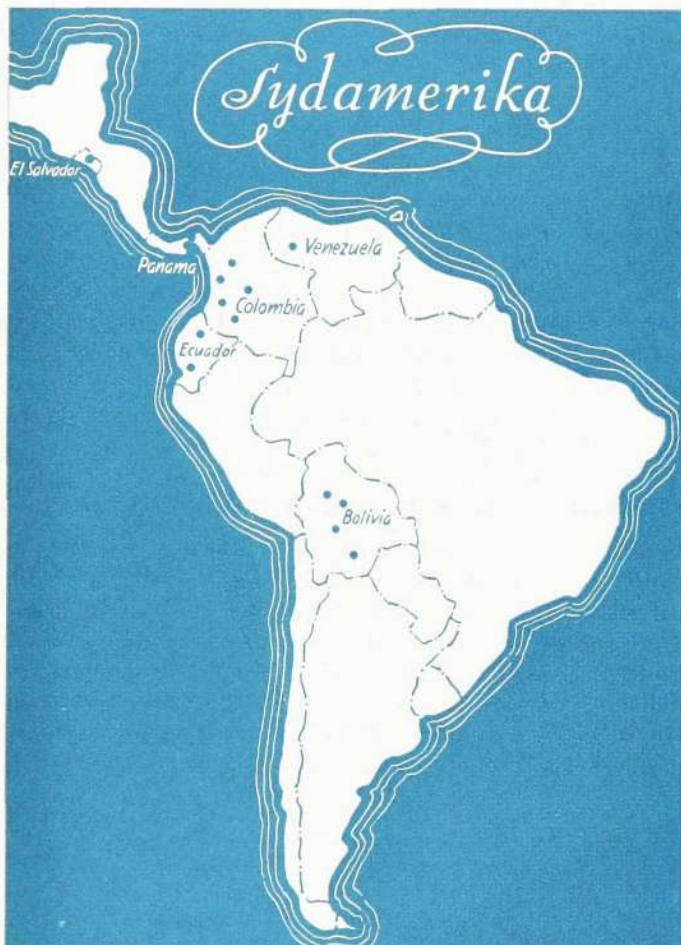
Ökningen på 6 milj. kr hänförs sig med 1 milj. till råmaterial och inköpta detaljer, 1 milj. till varor i arbete, 2 milj. till detaljer av egen tillverkning och 2 milj. till lager. Ökningen sammanhänger dels med den växande produktionen i landsortsfabrikerna, dels med det beklagliga förhållandet, att färdiga varor blivit kvarliggande i packrum längre tid än normalt på grund av de på utlandsmarknaderna rådande import- och valutavårigheterna.

Anläggningar under utförande för kunder

(d. v. s. telefonanläggningar under montering på olika platser i Sverige och i utlandet)

Ökningen under 1948 på ej mindre än 9 milj. kr sammanhänger med att bolagets anläggningsverksamhet i utlandet, som under kriget led stort avbräck, nu kommit i gång på allvar.

Tyngdpunkten av bolagets utländska anläggningsverksamhet är förlagd till Latinamerika, där stora montagearbeten vid senaste årsskifte pågingo i Colombia, Venezuela, Ecuador, El Salvador, Panamá och Bolivia. Även Turkiet är en viktig marknad för våra telefonanläggningar.

Kartan visar endast de anläggningar, som utföras i LME:s egen regi och ej de anläggningar, till vilka vårt bolag levererar materiel men som monteras av utomstående (dotterbolag eller kunder).

Fordringar hos samarbetande bolag

(Att ett bolag är samarbetande innebär, att LME har — via aktieinnehav eller lån eller på annat sätt — ett större eller mindre ekonomiskt intresse i bolaget i fråga, varav följer större eller mindre inflytande på dess verksamhet.)

Under denna rubrik redovisas den såväl absolut som relativt största ökningen i bolagets tillgångar. Av de 32 milj. kronorna enligt tabellen ovan ha 17 milj. investerats i de svenska fabriksbolagen, som liksom moderbolaget äro stadda i kraftig utveckling. De 17 milj. fördela sig med drygt 6 milj. på Ermi, Ulvsunda, i det närmaste 5 milj. på Sieverts

Kabelverk, Sundbyberg, ca 3 milj. på Rifa, Ulvsunda, och resterande 3 milj. slutligen på diverse bolag. Hur har då dessa bolag använt pengarna från LME? Jo,

Ermi har under året i det närmaste färdigställt sin nya fabriksbyggnad, som skall möjliggöra för detta bolag att från LME helt överta tillverkningen av elmätare- och instrumentdetaljer. Fastigheten jämte utrustning av maskiner och inventarier har under året dragit en kostnad av ca 3 milj. kr. Därmed sammanhängande ökning i värdena av lager och förråd har likaledes belöpt sig till 3 milj. kr.

Under 1949 har Ermi upptagit ett obligationslån på 4 milj. kr i marknaden, varigenom bolaget erhållit möjlighet att amortera sin skuld till LME.

Sieverts Kabelverk har under året investerat ca 8 milj. kr i under uppförande varande fabriksfastigheter i Sundbyberg och av denna summa har moderbolaget LME bidragit med 5 milj. kr.

Rifa har i september 1948 flyttat från trånga och otidsenliga lokaler vid Kungstensgatan till Ulvsunda och sålunda blivit granne med Ermi. I samband härmed har bolaget övertagit tillverkningen av elektrolyt- och papperskondensatorer från Alpha i Sundbyberg. Papperskondensator-tillverkningen flyttar dock först i dagarna till Rifas lokaler. De 3 miljonerna som LME investerat i bolaget, har dels använts för inredning av förhyrda lokaler och anskaffning av maskiner och inventarier dels för ökning av lager och förråd, till större delen bestående av från Alpha övertagen materiel.

Ökningen i de utländska fordringarna gäller framför allt det med vårt bolag samarbetande telefondriftsbolaget i Mexico, *Teléfonos de México*, med vilket bolag vi ha ett leveransavtal, som är förenat med krediter.

Varifrån har pengarna kommit?

Av ovanstående framgår, att bolaget investerat väldiga summor i olika slag av tillgångar. Vem har då finansierat detta? Nedanstående uppställning torde ge svar på frågan:

Skulder	Värde 31.12 i milj. kr.		Ökning under året	
	1947	1948	i milj. kr.	i pro- cent
Eget kapital	115	138	23	20
Delcrederefond	10	10	—	—
Pensionsstiftelse	7	8	1	14
Obligations- och förlagslån	45	45	—	—
Förskott från kunder	30	35	5	17
Skulder till samarbetande bolag ..	9	33	24	267
Diverse skulder	19	19	—	—
Summa	235	288	53	23

Ökningen i det *egna kapitalet* på 23 milj. kr består till allra största delen av inbetalningar från bolagets aktieägare i samband med nyemissionen av aktier enligt beslut av styrelsen av den 22 oktober 1948, senare godkänt av bolagsstämman.

Nyemissionen omfattade 604 986 st. aktier à 35:— per st., vilket inbringade kr 21 174 510:—. Förutvarande aktieägare ägde företrädesrätt att teckna tre nya aktier för tio gamla. De nya aktierna berättigar till utdelning från och med för verksamhetsåret 1948.

De 24 miljonerna, med vilka bolaget ökat sina *skulder till samarbetande bolag*, består till 20 milj. av ett lån, som bolaget erhållit från sitt dotterbolag Teleric Inc., som har sitt säte i Panamá i Mellanamerika. Nämda bolags innehav av obligationer i det mexikanska telefondriftsbolaget Teléfonos de México inlöstes under året, varvid influtna medel kunde ställas till moderbolagets förfogande.

Ökningen i *erhållna förskott* på 5 milj. får ses i samband med ökningen på tillgångssidan av anläggningar under utförande för kunder på 9 milj. kr. Anläggningskontrakten stipulera nämligen nästan undantagslöst betalning i förskott av viss del av kontraktbeloppet.

Resultatet av bolagets verksamhet

Hittills har talats om förändringar under 1948 i bolagets tillgångar och skulder. Hur resultatet av dessa förändringar blivit framgår bäst av ett sammandrag av bolagets vinst- och förlusträkning. Denna ser för åren 1947 och 1948 ut på följande sätt:

	Milj. kr.	
	1947	1948
INKOMSTER		
Inkomster av faktureringen	21,0	26,2
Inkomster från samarbetande bolag (utdelning på aktier, licensavgifter, räntor m. m.)	18,0	11,8
Diverse inkomster	0,7	2,0
Summa inkomster	39,7	40,0
UTGIFTER		
Försäljnings-, administrations- och allmänna omkostnader	19,9	21,3
Ränteutgifter	2,0	3,5
Nedskrivningar på fordringar m. m.	7,1	0,8
Skatter	3,1	4,1
Diverse utgifter	1,1	2,9
Summa utgifter	33,2	32,6
Vinst	6,5	7,4

Ökningen i *inkomster av faktureringen* kan till största delen tillskrivas den ökade omsättningen.

Posten *Inkomster från samarbetande bolag* framvisar en kraftig minskning i jämförelse med 1947. Denna minskning — ca 6 milj. kr — är med 4,4 milj. kr hänförlig till bortfall av aktieutdelning från vårt dotterbolag i Panamá, Teleric Inc.

Diverse inkomster ha ökat med en dryg miljon, som utgöres av räntor, som influtit på våra ökade kundkrediter.

På utgiftssidan lägger man märke till en ökning på 1,4 milj. kr i de *allmänna omkostnaderna* (framförallt ökade lönekostnader), en stegring av *ränteutgifterna* på 1,5 milj. kr, som är en naturlig följd av att bolaget för att finansiera sina stora investeringar och kreditaffärer delvis haft att lita till räntelöpande främmande kapital, samt vidare en ökning i *skatteutgifterna* om ca 1 milj. kr, vilken ökning sammanhänger med den ökade nettovinsten i förhållande till 1947.

Den största förändringen på utgiftssidan i bolagets vinst- och förlusträkning märkes beträffande posten *Nedskrivning på fordringar m. m.*, som minskats från 7,1 milj. år 1947 till 0,8 milj. kr för år 1948.

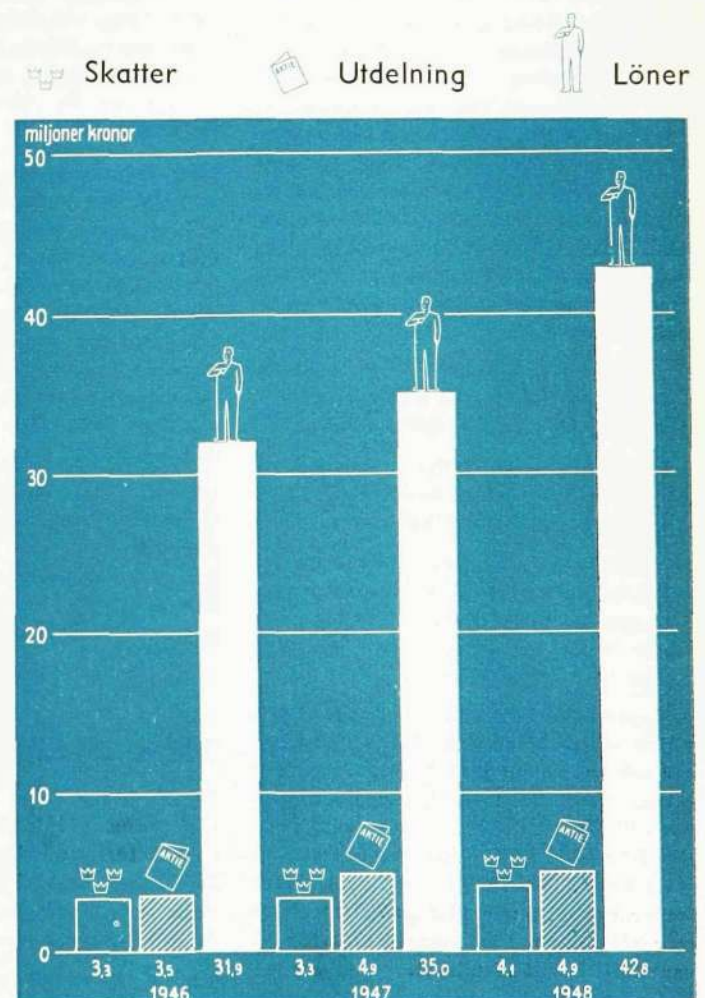
Diverse utgifter slutligen ha ökat med 1,8 milj. kr. I denna ökning ligga dels kostnader i samband med nyemissionen av aktier, dels stegrad avsättning till bolagets pensionsstiftelse.

Överskottet, sedan de totala utgifterna avgått från summan av inkomsterna, uppgår till 7,4 milj. kr mot 6,5 föregående år. Enligt styrelsens och verkställande direktörens förslag skall de 7,4 milj. kronorna + balanserade vinstmedel 2,6 milj. eller sammanlagt 10 milj. kr disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas	6,2 milj. kr,
motsvarande 4,5 % på bolagets eget kapital;	
till reservfonden avsättes	1,2 » » ¹
och återstoden, =	2,6 » »
balanseras till 1949	

Summa 10,0 milj. kr.

Som avslutning kan det kanske vara av intresse att visa ett diagram över skatter, utdelningar och löner för de tre senaste åren, varigenom man får en klar bild av storleksförhållandena dessa utgiftsslag emellan.

G Svalling

¹ Enligt lag skall i konsolideringssyfte av aktiebolags årsvinst minst 10 % avsättas till s. k. reservfond, till dess att denna uppgår till belopp, som motsvarar 20 % av aktiekapitalet. Vårt bolags reservfond uppgår efter ovannämnda avsättning till 11,7 % av aktiekapitalet.

ERMIS VERKSTADSKLUBB

Högst upp i det nya trapphuset i Ermis tillbyggnad kliver vi in genom en brunbetsad dörr. Vid det långa bordet sitter verkstadsklubbens fem man starka styrelse samlad. De allvarliga minerna är tecken på att förhandlingarna om någon kvistig verkstadsfråga är på tapeten. Leendet finns dock bakom allvaret, då vi kliver in och skakar hand med de fem.

Först hälsar vi på gamle stabile Elof Andersson, ordförande sedan klubben startades 1945, driven fackföreningsman och lugn och säker förhandlare. Så skakar vi hand med vice ordföranden, Karl-Erik Gewert, även han gammal i gården inom den fackliga rörelsen, tidigare kassör i styrelsen, nu kronprins i klubben. Gewert tillhör också den lugna säkra typen och kanske är det detta, som givit honom den stora förtroendeposten som revisor i Metalls avd. 1.

Som sekreterare sitter Harald Larsson, målmedveten kämpe för klubbens sak och med sydländsk glöd i diskussionerna.

Kassaförvaltare är Arthur Carlsson, ny på posten, men svärpasserad ifall någon vill komma undan med avgifterna.

Så skakar vi hand med Pelle Haggren, mannen utan portfölj i styrelsen, men inte mindre betydelsefull för det. Han lägger tungt vägande åsikter i besluten genom lugn och saklighet.

— Samarbetet i styrelsen är utmärkt och viljan att alltid göra det bästa finns hos var och en, svarar Elof Andersson på vår fråga. Samarbetet med firmaledningen har också varit det bästa med god förståelse från båda håll, och vi hoppas att det skall bestå. Det är klart att svårigheter tornar upp sig, när vi har 700 medlemmar att kämpa för, men hittills får vi vara nöjda med resultatet.

— Hur går det med skyddsarbetet?

— Jo, bra ur de flesta synpunkter. En svår sak att lösa är den sanitära frågan, då närmast ordningen på toaletterna. Den är tillfredsställande löst på alla sätt, men klottret på väggar och annat oskick med nedskräpning och dylikt är svårt att få bukt med.

Styrelsen har att vädja till både kamrater och ledning att göra sitt bästa för att skapa trivsel åt alla parter.

— Det blir väl mycket jobb för en ordförande?

— Ja, nog går åtskilliga timmar för underhandlingar och samtal med än den ena och än den andra, men det är roligt att få tjäna vår goda och alltid gemytliga arbetarstam. Många kvällar går naturligtvis, då vi ofta har något i styrelsen mest varje vecka. De större mötena hålls dock en gång i kvartalet.

Firmaledningen har ställt det här rummet till vårt förfogande som styrelserum och för våra mindre kommittésammanträden. Ännu har vi ej fått alla de möbler, som är utlovade, men det beror mest på att nybygget ännu ej är färdigplanerat. Nybygget var förresten en av stötestenarna, då man blev tvungen att avstå många förmåner. Matsalen var t. ex. avstängd under flera månader. Men även den »stormen» gick att rida ut.

Och så fattar ordföranden åter tag om klubbskaffet och ger sig in i besluten. Pratstunden är slut och vi tackar de fem gemytliga styrelsemedlemmarna och önskar god lycka till fortsatt och för alla parter gynnsamt samarbete.

H A

Tidsstudiekurs hos Rifa

Styrelsen för Rifas verkstadsklubb kompletterades vid klubbmöte den 29 mars och består av: Fridolf Lind, ordförande, Elly Lager, kassör, Sonja Andersson, sekreterare, Lisbeth Petersson, v. ordförande, och Margit Andersson.

Under mars och april har ett 10-tal klubbmedlemmar deltagit i en 10-timmars tidsstudiekurs under ledning av chefen för företagets arbets- och tidsstudieavdelning, herr O Iswén. Kursen har närmast tagit sikte på att göra verkstadspersonalen förtrogen med tidsstudieavdelningens metoder för beräkning av ackordspriser på grundval av tidsstudier. Vid upplägg-

ning av tillverkningen vid den nya fabriken spelar tidsstudierna en framträdande roll för prissättningen av de nya arbetsoperationer, som äro betingade av nya lokala förhållanden och ändrade tillverkningsmetoder. Med hänsyn härtill har kursen varit utomordentligt värdefull, då den även bidragit till att genom sakliga diskussioner klarlägga och utjämna motsättningar mellan arbetsstudieledningen och arbetarna.

Halvsekeljubilar vid Alpha

När Tryserum i Kalmar län år 1899 lämnade sin tribut till Sundbybergs stad och dess industri i form av Sigge Pettersson, sände man en av sina bästa söner som representant för det sega och uthålliga släkte, som därstädes bygger och bor. Det var AB Alpha, som fick förmånen att inränga honom i sitt redan då strönga garde av metallarbetare. Sigge Pettersson lärde sig snart att sköta en supportsvärs alla finesser, och otaliga är de produkter, som utgått från hans maskin. Allt eftersom slipmaskinen fick större användning inom industrin, övergick Sigge till denna yrkesgren, en verksamhet, som han ännu är trogen och sköter som vilken yngre yrkesarbetare som helst.

När Sigge fick sig anförtrott ett större parti axlar eller liknande arbeten, hördes han visslande och småsjungande vid sin slipmaskin; då var han riktigt i sitt ässe, då fanns inga trivselproblem. Annars kunde han nog småmuttra, när han fick göra täta ombyten, men som regel är han av naturen en gladlynt själ. Inom sin organisation var Sigge i yngre dagar en av stötteleparerna. Han var med om att bilda verkstadsklubben och har där innehaft många uppdrag. Efter att ha tröttnat på ungarlivet, slog Sigge ned sina bopålar i det då uppväxande samhället Duvbo. Där har han sin täppa och sina blommor att anså, ett arbete som näst efter slipning är hans stora hobby.

Vi som varit med en tid och lärt känna honom, kan inte undgå att avundas honom förmånen och nöjet att med så obruten energi och vitalitet kunna blicka tillbaka på en så lång och fruktbar arbetsdag som han har bakom sig.

Lasse

Fråga och lära

länder mången till ära, heter det i ett gammalt ordspråk, som präglades långt innan Frågesporten gjort sitt segertåg genom världen. Men gud vet, om det citerade visdomsordet nånsin haft sådan aktualitet som i våra dagar. Folk, som aldrig frågat efter nånting, och som i skolan knappast öppnat en bok, följer nu med sin tid i böcker, tidningar och radio, ja, sitter t. o. m. och pluggar i de förr så hatade läroböckerna.

Man blir inte alls förvånad, om man utan vidare blir tillfrågad, om vad en dispasschör gör, om vem som uppfann krutet, eller om hur många ben en gråsugga har och i så fall varför. Det är frågesport. Frågaren hoppas alltid, att offret ska svara fel eller inte svara alls, så att han själv med ett överseende, retfullt leende får lysa med sitt vetande. Därigenom har han hävdat sig själv och slagit ned en medmänniska i skorna, och eftersom detta alltid varit en av människans käraste selsättningar, är det lätt att förstå, hur frågesporten kunnat få en så oerhörd popularitet.

På LM, där ju allt ska organiseras, systematiseras, planeras och rationaliseras, har allmänbildningen tagits på entreprenad av fritidskommittéerna, som sedan några år tillbaka varje vår tussat ihop de olika företagen inom koncernen till ädel tävlan om inte bara äran utan även en vandringspokal, som åtföljer den slutliga segern.

För nedskrivaren av dessa rader, som har lyckan att ha sin varelse på GR, är det ytterst motbjudande att behöva konstatera, att pokalen varje år erövrats av HF. Men vid närmare eftertanke bör det stå klart för varje intelligent läsare, att förklaringen är ganska enkel: på ett så stort företag som HF bör man ju veta bra mycket mera än på de andra företagen, som ju vid en jämförelse är försvinnande små. Ja, ju mer man tänker på saken, desto konstigare förefaller det en, att HF vunnit med så liten marginal, som fallet varit.

När detta skrives, har i årets koncerntävling den första ronden utkämpats. Detta skedde en vacker förvärvskväll på konditori Karlagård. Där korades vid kaffeskedars stilla slammer de fyra tremannalag, som senare ska mötas i semifinal och final. För den elit, som stred på Karlagård, var de förelagda frågorna barnsligt enkla, fastän det faktiskt fanns lag, som inte visste, vad en »konk» är och inte en gång hade reda på födelsedagarna för våra mest berömda travhästar. Det är ju närmast genant, att lag med sådan brist på elementärt vetande ställer upp, och att åsyftade lag fick se sig besegrade, förvånar ju ingen. De överlevande lagen blev HF, Rifa, Ermi och — naturligtvis, höll vi på att säga — GR.

Ryktet förmäler, att man på alla andra företag inom koncernen har kolossalt svårt att få tag i tre man, som äger de för svarande behövlige kvalifikationerna. Här på GR är det tvärtom. Vår största svårighet är att bland en hord av idel toppmän utvälja just de tre, som bara med en härsman överglänsar konkurrenterna.

I år fanns det så många kandidater, att vi måste anordna två stora interna sammandrabbningar, innan de tre vise männen fått svart på vitt på sitt företräde.

Mötena övervars av hart när oräkneliga deltagare från kontors- och verkstadsavdelningar, och så väl frågor som svar stod på en mycket hög nivå. Dels på grund av KONTAKTENS begränsade utrymme, dels på grund av vår lättförståeliga ovilja att låta våra blivande motståndare få några tips genom insyn i våra så att säga träningsläger, kan vi tyvärr inte mer än antyda, hur kunskaper och skarpsinne satte sin prägel på vår samvaro.

På den svåra frågan Vad är en mockasin, och vad är en beckasin? svarade planeringsingenjör A. omedelbart:

— Bättre en mockasin på foten och en beckasin i handen än tio i skogen.

Och diversearbetare B, som fick uppgiften att reda ut vem som sa:

— Att vara eller icke vara, det är frågan, svarade efter kort betänketid:

— Ja, det brukar jag faktiskt säga mig själv om måndagsmornarna. Men *vem*

var det mer, som sa det! Var det inte någon döska i England?

Det blev tre poäng och öronbedövande applåder.

Bara en sak till. Om en av deltagarna i något av de andra företagens lag ställts inför den här frågan:

— Vad tycker Ni, att det varit för konstigt, om det i vår ungdoms indianböcker stått en sån här mening: »Den falkögda indianen gick in i sitt tält och hämtade sin yxa för att därmed klyva skallen på sin gnatiga hustru?» så kan man våga vad som helst på att svaret efter drygt 3 minuters s. k. tankearbete blivit:

— Äsch, inte fanns det väl några så förb. elaka indianer!

Vår egen representant svarade naturligtvis så här:

— I indianböckerna hette tält wig-wam, yxa tomahawk och hustru squaw.

Författarens blygsamhet förbjuder honom att avslöja, vilket lag som är uppenbar favorit i de kommande tävlingarna. Samtidigt hoppas han, att den här artikeln icke ska avskräcka deltagarna i de andra lagen från att ställa upp. Lika lite bör de sluta upp med sina idoga studier av Nordisk Familjebok, Världshistorien, Våra insekter eller Envar sin egen professor. (Sistnämnda bok är som bekant skriven av F Fakir, en av alla tiders störste tänkare och allroundvetare.) Även om det mänskligt att döma knappast finns någon möjlighet för våra motståndare att vinna, så *kan* ju underverk inträffa, och dessutom ger det somliga en viss tillfredsställelse att kunna en massa saker, som ingen normal människa har en aning om.

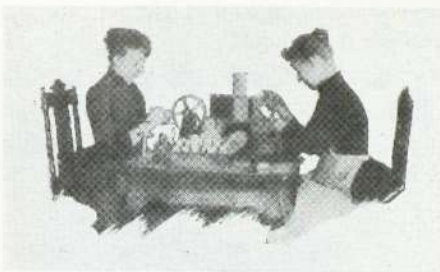
Att GR:s lag hittills inte vunnit en enda gång, beror uteslutande på att vi fått frågor, som inte alls legat inom vår kunskapsfär, men någon gång ska väl knivbladet vända sig, som Kon-fu-tse (kinesisk filosof, f. 551, d. 478 f. Kr., 3 poäng) säger.

Vi slutar med att tillropa våra mindre vetande konkurrenter de klassiska ord, med vilka de på arenan kämpande alligatorerna hälsade den grymme kejsar Nero:

— Nemesius Divina Commedia!

Grew

HEMARBETET

— produktiv LM-avdelning

Vilken avdelning är LME:s största? Det kunde vara en kuggfråga för frågesportare. När det gäller antalet anställda, överträffas nämligen alla avdelningar vid HF av Vta 14, dvs. hemarbetsavdelningen, som har över 400 anställda. Och att det inte är litet som produceras på denna avdelning kan man lätt konstatera i de veckorapporter, som avdelningens chef, ing. E Hedman visar. 5 milj. detaljer räknas upp och expedieras varje vecka på hemarbetsavdelningen. Det är inget dåligt tillskott till produktionen. Man har också idel goda erfarenheter av denna arbetsform vid LME. Och dessa erfarenheter sträcker sig långt tillbaka i tiden.

Hemarbetet är nämligen en gammal institution hos L M Ericsson. En av dem som var med vid begynnelsen, nämligen f. d. öververkmästaren A Larsson, vet berättat, att man hade hemarbete vid LM redan på 1880-talet. Då var det dock endast några fruar inom Lars Magnus Ericssons bekantskapskrets, som började tillverka smältrullar som hemarbete. Även fru Ericsson deltog i detta arbete. Hon hjälpte också sin make med att linda

induktionsspolar. Detta arbete utförde hon i köket tillsammans med sitt hembiträde, fröken Alma Lindberg, vilken sedermera övergav hushållsarbetet och flyttade över till LME, där hon i många år förestod lindningsavdelningen.

Hemarbetet tog så småningom fastare form, och på gamla verkstaden var det förrådet, som hade hand om utlämningen av hemarbete.

— Till hemarbetsavdelningen har det aldrig varit några svårigheter att få folk, framhåller ing. Hedman. Tvärtom. Folk skriver hit från alla delar av landet och vill ha hemarbete. I allmänhet gäller dock, att hemarbetarna måste bo i närheten av fabriken. Hemarbetarna rekryteras i första hand bland pensionärer och änkor efter LM-veteraner, vidare tillfälligt sjuka, som av läkare anvisats hemarbete och slutligen någon av makarna i familjer med mer än 2 barn. Dubbelanställning tillåter man inte.

— Det är åtskilliga ting som hemarbetarna producerar, berättar ing. H Castell, vilken är en av dem som håller i trådarna på avdelningen. De tillverkar exempelvis säkringar, lindar hörtelefonrullar och sysslar med mindre skrymmande monte-

ringsarbeten, kabelsyning samt gradning och avsyning.

— Hemarbetsavdelningen har också en egen verkstad, där man tillverkar och reparerar de speciella verktyg, som behövs för hemarbetet. Det är inte alltid man kan använda samma maskinella utrustning för tillverkningen i hemmen som på verkstaden, och i en del fall har man fått göra nykonstruktioner. Ett exempel på problem av denna art, som man haft att lösa i samband med hemarbete, är starkströmsmaterielen. Den behöver en särskild översyn, innan den lånas ut till hemmen, och den högre spänningen (220 V i bostäderna mot 110 V i fabriken) gör att all sådan materiel måste dubbelisolerars.

Innan en hemarbetare får börja sitt arbete måste han först instrueras och lära sig de rätta greppen. För detta ändamål hålles instruktionskurser dels i en lokal i Norra berget och dels i Vta 14:s verkstadslokaler i T-huset.

Alla färdiga arbeten, som kommer in från hemarbetarna, genomgår en noggrann kontroll innan de sänds vidare. Till Vta 14 hör därför även en kontrollavdelning, som för närvarande sysselsätter 12 personer.

Gamla LM-minnen

Förr i tiden fanns på LM en justerare, som gick under namnet Kalle. En gång hade denne köpt en ny hatt, som han var mycket stolt över. Den hade dock ett fel: den var något för trång. Hattmakaren hade dock tröstat honom med att den skulle nog bli större med tiden. Men till Kalles ledsnad tycktes resultatet i stället bli det motsatta.

Varje gång han lade ifrån sig hatten på hyllan var det nämligen någon spjuver på avdelningen som smusslade dit en pappersremsa innanför svettremmen. Och för varje gång blev förstas utrymmet i hatten allt mindre. Till sist satt den på själva hjässan, så att Kalle måste hålla i hatten varje gång när han stämplade sitt kort, för att den inte skulle ramla av. Det föll honom dock aldrig in att misstänka någon av kamraterna för denna defekt hos hatten.

Samme Kalle köpte en gång strax före jul en jultidning, som han tänkte glädja sina barn med. Han slog in den i ett pap-

per och lät det prydliga paketet ligga på arbetsbänken. I ett obehagligt ögonblick passade någon på att byta ut den fina jultidningen mot ett väl använt nummer av »Metallarbetaren». Nästa dag var Kalle renhårigt arg vid ankomsten till fabriken. Än en gång lade han in sin tidning i papperet — med samma resultat. När han kom hem, hade han lika fullt en illa medfaren Metallarbetare med sig i stället för änglar och jultomtar.

Nu lovade sig Kalle dyrt och heligt, att detta skulle inte hända en gång till. Dagen därpå läste han in tidningen i sin låda, och när kvällen kom, så tog han triumferande sitt tidningspaket under ar-

men. Man fick sällskap med en av de tidigare »attentatsmännen», och denne frågade, om han fick bjuda på ett glas öl. Till ett så vänligt erbjudande kunde Kalle förstas inte säga nej. Och så styrde man stegen till närmaste krog. Vad Kalle sa, när han kom hem den kvällen och åter fann en smutsig Metallarbetare i sitt tidningspaket, det förmäler inte historien, men det torde ha varit åtskilligt.

S Fröderberg, Vta 39

Våren hälsad vid Kabelverket

Kabelverkets sångkör under Harald Carlssons ledning hälsade våren i strålende sol på fabriksgården fredagen den 29 april. Sedan några sånger sjungits välkomnade direktör G Olsson den nya våren i ett anförande. Efter ytterligare en sång var den trevliga traditionen fullföljd, och personalen återvände till sin dagliga gärning.

— Hur mycket kan en hemarbetare tjäna i veckan? Den frågan ställer vi till ing. Hedman.

— Förtjänsten varierar från 15 till 100 kr och mera, vilket egentligen är en alltför stor variation. Det vore önskvärt med något jämnare prestationer.

Till sist skulle jag vilja säga, att det är tacksamt och roligt att arbeta bland detta klientel, och att det framför allt är roligt, om man på detta sätt kan få sjuklingar att känna, att de kan få göra nytta för sig.

— Och hur känns det att vara hemarbetare?

Den frågan ställer vi till trillingmammans fru Maj Abrahamsson, Träsnidärvägen 19, Midsommarkransen.

— Det är skönt att man kan få arbeta hemma, när man har småttingar, som behöver tillsyn, tycker fru Abrahamsson, och trillingarna Anders, Peter och Håkan är glada att få ha mamma hemma om dagarna. Ibland brukar vi samlas hela familjen till arbetskväll kring aftonlampan. För övrigt så tycker jag LM-arna är så trevliga att ha att göra med.

Trivs bra med hemarbetet gör även hr Fritz Gunnarsson, tidigare förman på Vta 11 men sedan 1945 pensionär. Det man tjänar på hemarbetet är ju inte några större summor, men tillsammans med pensionen blir det ju en slant, så man klarar sig. Jag har pysslat med det här sedan jag slutade på LM och kommer nog att hålla på än några år.

Överst nitat fru Maj Abrahamsson smältstycken i hemmet, medan trillingarna Anders, Peter och Håkan inresserat ser på.

Därunder kommer LM-chaufförerna R. Eriksson och B. Tholén med mera arbete till en hemarbetare på Träsnidärvägen.

T. h. en interiör från kontrollavdelningen för hemarbetet. Längst t. v. håller ing. E. Hedman ett vakande öga över det hela.

Nedan ses pensionären och hemarbetaren Fritz Gunnarsson i arbete med några kopplingslister.

T. h. tar hr U. Andersson och G. Knaust emot färdiga hemarbeten, som lämnas in av fröken D. Yfver och fru B. Gustafsson.

Tornväktarnas tid är förbi, men LM Ericsson håller sig ändå med en. Varje natt, flera gånger om natten, åker han upp i radiatornet, ser till att allt står rätt till med instrumenten där uppe, kontrollerar att flygfyrens lampor lyser som de ska och åker ner i laboratoriet igen. Att han inte går ut på någon av tornbalkongerna och blåser i en lur är man nog bara tacksam för i Midsommarkransen.

Denne »tornväktare» är den femte av dem som svarar för nattbevakningen på LM Ericsson. Hans »distrikt» är den nya kontors- och laboratoriebyggnaden och tornet. Av de andra fyra sitter en i porten, en är ansvarig för att inga obehöriga uppehåller sig på det inhägnade fabriksområdet, en går sina ronder i källaren och bottenvåningen och den femte sköter våningarna 1—3 trappor i högkroppen. Utomhusvakten har efter mörkrets inbrott vakthunden till hjälp. Det har för övrigt hänt att även personer i legala ärenden fått smita inom en räddande dörr, när hunden fått korn på dem och ansett dem överflödiga.

Inomhusvakternas ronder kontrolleras genom ett signalsystem, vars hjärna är en centralograf nere i porten. När nattvakten från vissa bestämda telefonapparater slår centralografens nummer, registreras automatiskt var han befinner sig. Gångtiden mellan varje sådan kontrollstation får inte överskrida viss tid. Skulle mer än denna tid förflyta efter senast ingångna kontrollsignal, slås automatiskt alarm och ett par man rycker ut för att undersöka vad som hänt. Det har också inträffat, att ett fönster krånglat eller att något annat försenat nattvakten på hans rond, så att alarm slagits. Några allvarliga intermezzon har däremot aldrig förekommit. Varje rond tar 2½ timmar och varje natt går vakterna fyra sådana ronder. Vakten i bottenvåningen tänder dessutom på morgonen kaffekokaren i restaurangköket, slår till strömmen till ugnar och vaxkokare på lackeringsavdelningen osv. Slutligen görs varje natt 4 à 5 extra ronder till laboratorierna, där kontrollen är särskilt noggrann.

Nattlig vandrare

Besök hos LM:s nattvakter

Nattvakternas arbetstid börjar klockan 16.30 med en timmes tjänstgöring i porten och pågår till 7.30. Den sista timmen är det också tjänstgöring i porten, dvs. vanlig grindbevakning, trafikkontroll osv.

En av tornväktarna — de är nämligen två som turas om — heter *A V Frank*, och det är han, som här invid syns blicka ut över det nattliga Stockholm. Han började på LM strax före jul och gör färden upp till översta tornrummet 9 gånger per natt. Gudskelov har hissen inte krånglat hittills, fast den visst visat tendenser till det ibland.

— Nu på sommarmorgnarna är det ett nöje att komma upp i tornet i soluppgången, bekräftar hr Frank. Jag vill lova, att det är stilig utsikt. Om det inte blåser för mycket går jag gärna ut på balkongen och njuter ett litet slag. Man ser, hur stan börjar vakna efterhand. Det ryker ur allt flera skorstenar, och trafiken börjar komma igång.

Men vinterstormarna känns, ska jag säga. Då svajar tornet, så man har lust att hålla i sig ibland. Ja, det svajar ju bara ett par centimeter, och det måste det göra för säkerhetens skull, men det känns ändå. Men det är ingen risk för att det ramlar, och rädd har jag aldrig varit. I tornet, vill säga.

Utom tornet, där jag ska se till att ingenting är i olag med alla de krångliga apparaterna, har jag laboratoriet att se till. Och än så länge har allt varit i ordning om nätterna. Förresten — om någon tog sig upp i tornet olovandes, hur skulle han sen ta sig ut, när man stängde hissen och spärade trappan? Hoppa från balkongen? Då fick han allt ha fallskärm, menar hr Frank.

Medan vi talar om tornet, kommer vi att tänka på en liten episod, som vi avlyssnade i spårvagnen för lite sedan. 17 M masade sig just fram till Telefonplan. En stolt fader med sin dotter satt vid fönstret.

— Ser du, lillan, i det där huset arbetar pappa. Nej, inte i det lilla, i det stora huset där borta.

— Jaså, där. I det där med *stolpen* på...?

Brev från New York

IKONTAKTEN nr 2/1946 berättade direktör Nils Sterner om verksamheten vid Ericsson Telephone Sales Corporation's kontor i New York. Den bedrivs fortfarande efter i stort sett samma linjer.

Inköpen för koncernbolagens räkning ökade kraftigt åren närmast efter kriget och omfattade såväl färdiga produkter för försäljning i Latinamerika som råmaterial, halvfabrikat, instrument, verktyg, maskiner etc. för koncernen i sin helhet. ETS skulle nästan kunnat annonsera: »Vi köpa allt utom vita elefanter.» En tid var inköpssumman uppe i 10 miljoner kronor per år men är nu betydligt mindre på grund av den brist på dollar som råder i de flesta länder.

Ett av de största inköpsuppdragen gällde maskiner till Sieverts Kabelverk för tillverkning av koaxialkabel. Sedan tillverkningslicens för sådan kabel erhållits av Western Electric Co. i april 1947 beställdes större delen av maskinuppsättningen i USA. Den inkluderade fyra stora specialmaskiner för tillverkning av de koaxialledare av vilka kabeln uppbygges. Dittills hade endast Western Electric själva byggt sådana maskiner i USA, men de voro så överhopade med arbete att de inte kunde åtaga sig att göra dessa maskiner för vår räkning utan hänvisade oss till att låta någon utomstående firma bygga dem enligt deras ritningar. Slutligen fann vi en lokomotivfabrik i Balti-

more som var villig att göra detta. De lyckades mycket bra med sin uppgift, och på mindre än ett år voro maskinerna tillverkade, provkörda och på väg till Sverige. En amerikansk ingenjör, Mr. Andrew Kolb, engagerades för att övervaka denna leverans. Så snart maskinerna skeppats for han över till SK för att installera dem, och med hans hjälp ser nu de kablar dagen som skola förkorta väntetiderna för telefonsamtal mellan Sveriges större städer.

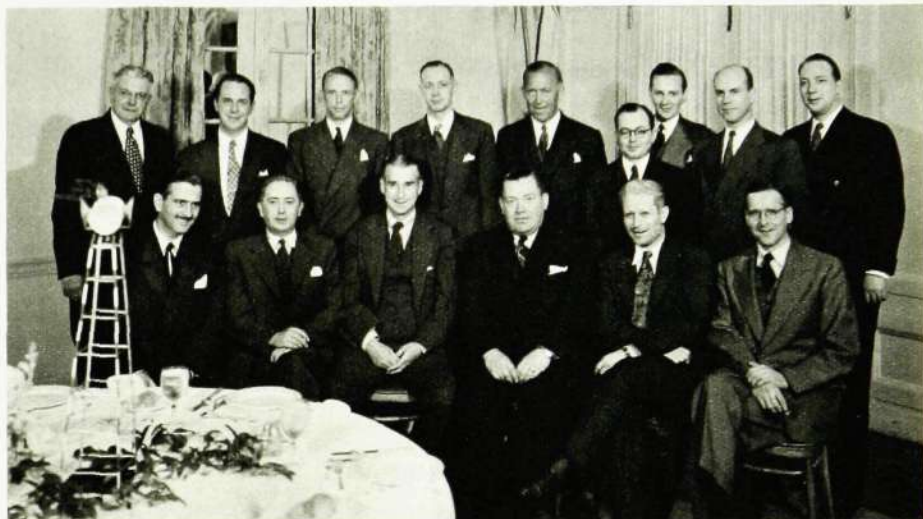
Nyss nämndes att licensavtal slutits med Western Electric för tillverkning och försäljning av koaxialkabel. Det kan i detta sammanhang påpekas att vårt tekniska och kommersiella samarbete med ett fler-

tal amerikanska telefonfirmor har utvecklats betydligt sedan kriget.

Stromberg—Carlson Co. i Rochester tillverkar som bekant XY-systemet på licens och är nu uppe i en tillverkningskapacitet på över 20 000 linjer per år.

Också med RCA ha vi ett utmärkt samarbete. Licensavtal för tillverkning och försäljning av elektronrör av amerikansk typ har slutits. De ha också arbetat tillsammans med oss i projektering av telekommunikationer i till exempel Venezuela och Colombia, som innefatta även radio, för vilket de erhållit vissa beställningar genom vår förmedling. Detta samarbete koordineras tekniskt och kommersiellt av ETS.

Hans Kraepelien

För någon tid sedan då ETS hade kärt besök från Stockholm ordnades ett samkväm med RCA- och LME-folk, varvid ovanstående foto togs. Personerna är från vänster till höger:

Sittande: Walter Obermuller, Chefsingenjör, RCA, Brasilien; Arvid Westling, Överingenjör, LME, Transmissionsavdelningen; Meade Brunet, Verkställande Direktör, RCA International Division, New York; Nils Sterner, vice Verkställande Direktör, LME; Edmund Laport, Chefsingenjör, RCA International Division, New York; Fletcher Moore, European Regional Director, RCA International Division, New York.

Stående: Gerry Gerlach, biträdande Chefsingenjör, RCA International Division, New York; Barry Nevitt, Chefsingenjör, ETS; Sven Åberg, Direktör, LME; Henry Johnson, Patentombud, RCA International Division, New York; Hugo Lindberg, Intendent, LME; Roy Simpson, Ingenjör, RCA International Division, New York; Harold Stenhammar, Ingenjör, ETS; Hans Kraepelien, Verkställande Direktör, ETS; Einar Mörck, Försäljningschef, ETS.

Radiomasten som synes till vänster på bordet är det ena av de två torn som användes för radiotelefonering från en ändan av bordet till den andra. Det tog RCA flera år att få konstruktionen färdig, men det tog ETS endast två timmar att kopiera den (i papper och trä vill säga).

KAK:s förtjänstmärke till två LM-chaufförer

KAK:s förtjänstmärke i silver för prickfri körning i minst tio års tid har tilldelats två av KV:s chaufförer. Märket utdelades av greve Clarence von Rosen vid KAK:s årsmöte den 26 april.

Man kan tryggt påstå, att det var två särdeles förtjänta LM-män, som denna gång utmärktes, nämligen Anders Gerner och Tore Lindgren.

Anders Gerner började i bolaget som springpojke redan år 1919, blev sedan förädrarbetare och tullombud och fick år

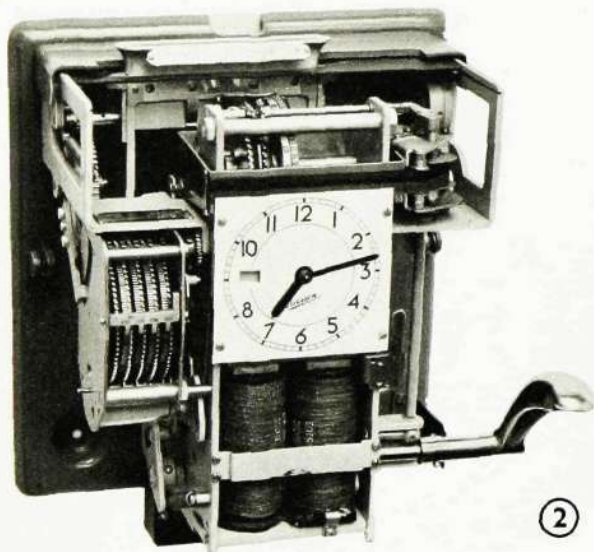
De belönade LM-chaufförerna: ovan Anders Gerner och t. v. Tore Lindgren.

1926 ta hand om en lastbil. Han har sedan dess kört prickfritt i 23 år. — Tänk er 23 år med en lastbil i trafikvimlet och bilen ofta lastad med en kabeltrumma på 3—4 ton. Men han tillhör de säkra karlarna, som känner sitt ansvar och som man kan skicka vart som helst — går det att klara en sak så gör han det.

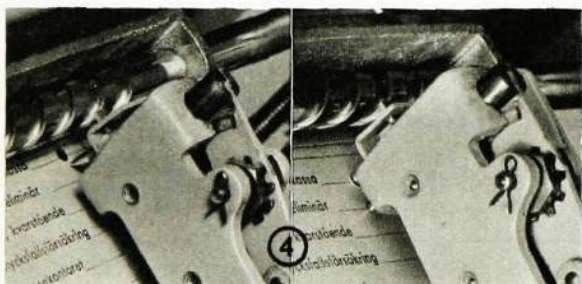
Tore Lindgren anställdes som förrädsarbetare år 1930 och blev ordinarie lastbilsförare 1933. I sexton år har han alltså klarat sin bil utan prickar. »Glada Lindgren» tycker som Anders Gerner att det med åren blir allt mera krävande att lotsa fram en tung lastbil i den växande gatutrafiken. Båda äro dock ense om att de ha ett både omväxlande och intressant arbete.

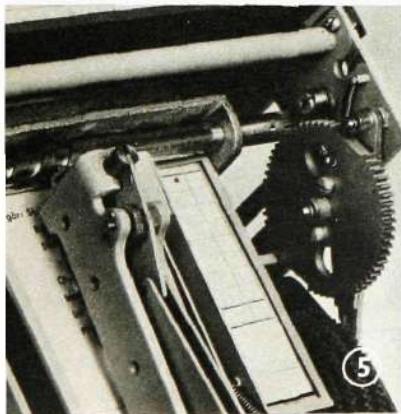
När Ni stämplat Ert kort på morgonen och får »blått», kan Ni vara ganska säkra på att Ni kommit i tid. Har Ni undrat någon gång hur tidstämpelapparaten bär sig åt, när den växlar färg, och vet Ni, hur den ser ut inuti? Där finns en hel del, som inte syns utifrån. Vi tar av huden.

Nedanför urtavlan syns två kraftiga elektromagneter, som får en strömstöt från huvuduret en gång i minuten. Visarna flyttas då ett steg. Samtidigt flyttas också de båda sifferhjulen för timmar och minuter, som stämplat tiden på kortet. Ett färgband, vars ena halva är röd och den andra blå, syns mellan urtavlan och sifferhjulen. Programverket t. v. dirigerar bl. a. växlingen mellan röd och blå färg.

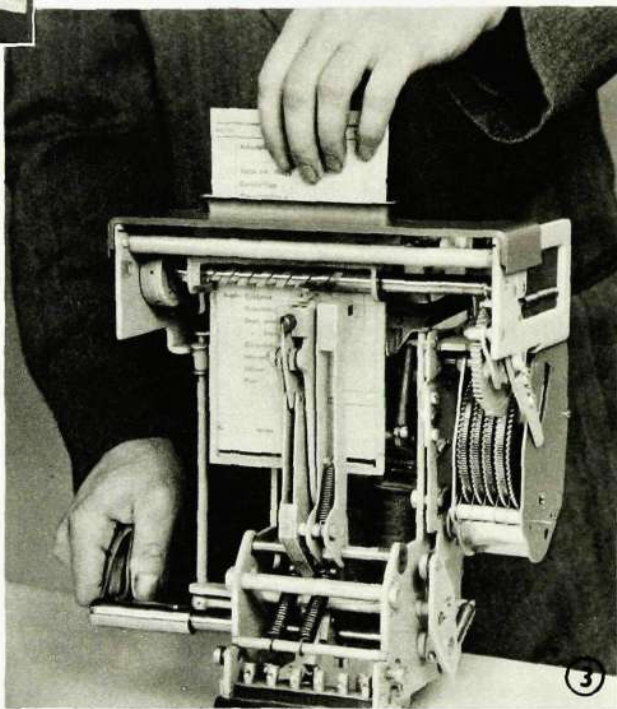
Vid stämplingen stansas ett hål i kortet. När detta samma dag åter sticks ned i korttratten, griper en nabb in i hålet, så att kortet stoppas, innan det når korttrattens botten och stämplingen kommer en rad längre ned. Samtidigt stansas ett nytt hål, avsett att fixera kortet vid följande stämpling. Alla stämplingar kommer på så sätt på olika rader.

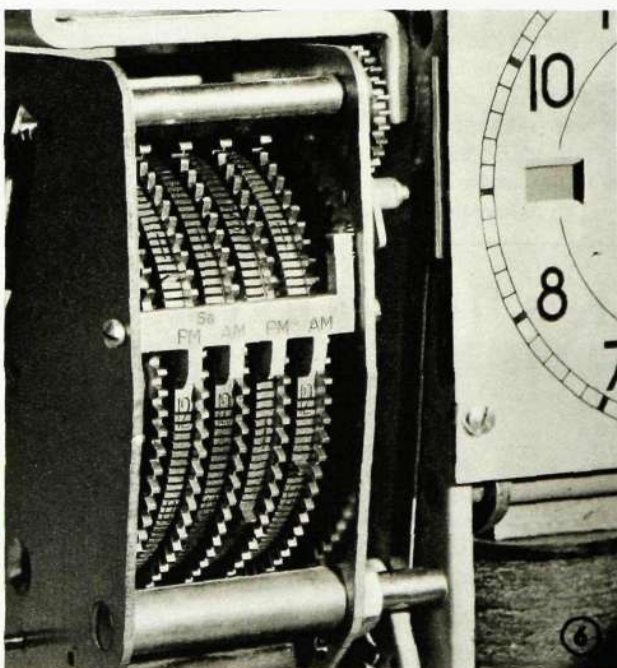
För att stämplingen skall hamna i olika kolumner olika dagar, förskjuts korttratten i apparaten varje dygn vid midnatt automatiskt ett steg åt vänster, framifrån sett.

Kortet sticks alltså olika dagar ned på olika ställen i förhållande till den fasta stämpelhammaren. Vid veckans slut skjuts korttratten 7 steg åt motsatt håll, och man börjar om från början igen med nya kort. Det är den skruvformade axeln och kugghjulen längst bak som sköter om trattens rörelse.

TIDSTÄMPELA

Här ser vi mekanismen bakifrån. Hammaren t. h. slås vid stämplingen mot kortets baksida. Kortet pressas då mot de båda sifferhjulen med färgbandet emellan. Man får då ett avtryck av de tim- och minutsiffror på hjulen, som för tillfället sitter mitt för hammaren. Vid första stämplingen för dagen går kortet som här ända ned i korttrattens botten, och stämplingen hamnar därför på översta kortraden.

Programverket bestämmer om stämplingen skall bli blå eller röd. På de två högra hjulen ställs arbetstiden för vanliga dagar in med lösa stift, förmiddagstiderna på ena och eftermiddagstiderna på andra hjulet. På bilden syns stift insatta för tiderna 11.25 och 12.15, dvs. »lägkroppens» tider för lunchrasten. Lördagstiderna markeras med stift på de båda mellersta hjulen. När hjulen roterar, påverkar stift ten hakar, som förskjuter färgbandet, så att blå eller röd halva kommer till användning.

Häromdage drog upp c den saken alla klocko sköta sig sj

Den bästa är att de d

LME tillver hittills har pelapparate är hämtade omfattar un

Ledningar lar till d kan hela företaget i grupp finn om det bl på 12, är

PARATEN - punktlighetens väktare

frågade vi en LM-are, som frågade, vem det var som gick omkring och plockar varje dag på firman. Vi kunde lugna vederbörande med att vi försöker på ett mera rationellt sätt. Vid ett stort företag måste nämligen tidstämplat gå lika och gå rätt, och då kan man inte låta varje ur

och försöka att få samma tid på alla klockor och tidstämplat inom företaget. Detta görs från ett centralt ställe, där ett precisionsur, huvuduret, är uppsatt.

Apparater för uranläggningar vid Telesignalfabriken i Gröndal, och 3 000 anläggningar levererats med tillsammans mer än 20 000 stämplingar för ungefär 4 gånger så många sekundärur. Bilderna på denna uppslagning är ganska stor anläggning, LME:s egen i Midsommarkransen som har 150 sekundärur och 90 tidsstämplat.

Kalkylstämplatarna, på vilka arbetskortet stämplat, har fast korttratt och ingen växling mellan röd och blå färg. Maskineriet blir enklare, då inget programverk behövs och inte heller mekanismen för förflyttning av korttratten. Stämplingen åstadkommes här av fyra sifferhjul i stället för två, ty man stämplat förutom timmar och minuter (eller tiondels timmar) också veckans nummer och veckodagen. Mekanismen i övrigt är densamma som i den vanliga tidsstämplat.

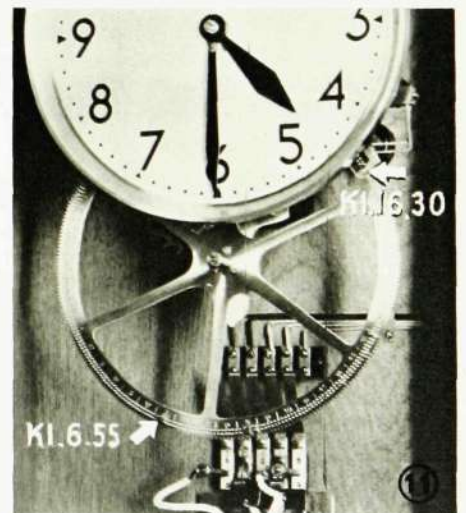

Det finns också helautomatiska stämplat, både tidsstämplat och kalkylstämplat. De saknar handtag. När kortet förs ned, sluts en elektrisk kontakt i stämplat. Två extra magneter i apparaten får därvid en strömstöt, och hammaren slår till. Resultatet blir detsamma som när man på en vanlig stämplat trycker ned handtaget. De automatiska stämplatapparaterna torde så småningom komma att tränga ut de nu vanliga typerna.

En samliga ur och stämplatapparater sammanstrålar i centrala utrustningen, och från dess instrumenttavla övervakningen kontrolleras. Uren och stämplatarna inom företaget är indelade i grupper om 10 à 15, och för varje sådan instrumenttavla ett kontrollur. På detta kan man se om någon grupp. De grupper, vilkas kontrollur står inte inkopplade.

Bakom instrumenttavlan finns det allra heligaste, huvuduren. Man har dubbla huvudur i gång samtidigt. Skulle det ena stanna, kopplas det andra in automatiskt. Huvuduren går med yttersta precision och kontrolleras regelbundet. De drar sig högst två sekunder i veckan. Mellan huvuduren sitter tre signalbiur, av vilka två används. Dessa sänder automatiskt ut rastsignaler på bestämda tider. Lågröparen och högröparen har ju olika arbetstider och behöver därför var sitt signalbiur.

Signaltiderna bestäms av iskravade stift på det stora hjulet. Den inre raden anger tiderna för måndag — fredag och den yttre för lördag. På söndagarna förhindras automatiskt, att signaler sänds ut. Stiften längst t. v. representerar dagens första signal för lågröparen, kl. 6.55, och just nu har ett stift påverkat den hake som utlöser signalen för arbetstidens slut, och alla klockor i lågröparen ringer.

LME FIRAR BARNENS DAG

Karusellen i två våningar gjorde succé bland de yngsta. Ovan ses en av de unga ryttarna. Nedan t. h.: En annan publikmagnet var tåget »Tuff-Tuff», som här är till bristningsgränsen fyllt av passagerare.

Karusellen snurrade i dagarna tre, och glädjen stod högt i tak på fritidsplatsen vid Huvudfabriken, när LME firade sin egen Barnens Dag den 27—29 maj. Arrangör var Fritidskommittén och ändamålet var att få in pengar till LME:s sommarkoloniverksamhet.

Arrangemangen var både många och lockande. Förutom karusellen i två våningar — »den enda i sitt slag i världen» — fanns banor för boll- och pilkastning, prisskjutning m. m., fiskdamm, tombolor av alla de slag med många och fina vinster, en rymlig dansbana, där Kabelverkets orkester sörjde för musiken. Mycket populärt bland den yngsta publiken var också barnens eget tåg, Tuff-Tuff. Och leka fick man också göra under ledning av herr Gert Ström.

I början såg det minsann inte så lovande ut. Fredagen gick in med hållande regn, och regnade gjorde det när man satte igång på eftermiddagen. Det kom några tiotal intresserade, men efter ett par timmar måste man slå igen. Arrangörerna var dock optimistiska, och det

med rätta, ty på lördagen var vädret bättre, och söndagen överträffade alla förväntningar.

Bland attraktionerna kan nämnas illusionisten Frank Cody, som vid två föreställningar skördade mycket bifall. LME:s brottare hade en uppvisning på lördagen, och på söndagen uppträdde folkdanslaget. Ett uppskattat inslag i söndagsprogrammet var de barntåg med musik i spetsen, som anordnades från Svandammsplan och Korpmossevägen. Vippor och flaggor delades ut till barnen, och entusiasmen stod på toppunkten.

Och resultatet? Fru Lundberg, Pa, som burit en stor del av omsorgerna för LME:s Barnens Dag, ser inte missbelåten ut.

— Jag trodde på ett gott resultat ända från början, och mina förhoppningar tycks inte ha kommit på skam — tvärtom. Det är vad jag kan säga efter ett preliminärt överslag. Publikintresset var för övrigt inte att ta fel på. Över 3 000 vuxna och ca 3 500 barn passerade entrén.

Katrineholmskrönika

I nr 1 för i år av KONTAKTEN lovade vi att återkomma med uppgift om den lyckliga vinnaren av den vid julgransfesten utlottade Radiola 472 LV, och nu kan vi förråda, att apparaten vanns av hr Evald Ählén, Vta 51, på nummer 328. — »Att den skulle hamna hos en inbiten ungarl var ju intressant, men snopet», tyckte en av de kvinnliga lottköparna. Men så går det, majoriteten vinner inte alltid. Bättre lycka nästa gång, damerna.

Apropå damerna, så har ett gäng flickor om 8—10 stycken från Vta 52—53 troget tränat handboll varje fredagskväll under vintersäsongen i Södra skolans gymnastiksal och efter påsk utomhus, och snart skall väl resultatet visa sig med riktiga matcher i sommar eller frampå höstkan-

ten, enkannerligen koncernmästerskapsdeltagande m. m.

Den 13 april, Askonsdagen, var det »strutonsdag» här i Katrineholm enligt gammal tradition, och då försökte man haka fast en pappersstrut på ryggen på något lämpligt offer, som sedan ovetande vandrade omkring med struten till andras åtlöje. Kontrollant Crona på Vta 52 var ett av offren, och han spred mycken glädje omkring sig, när han i vanlig sansad takt gick fram och tillbaka på av-

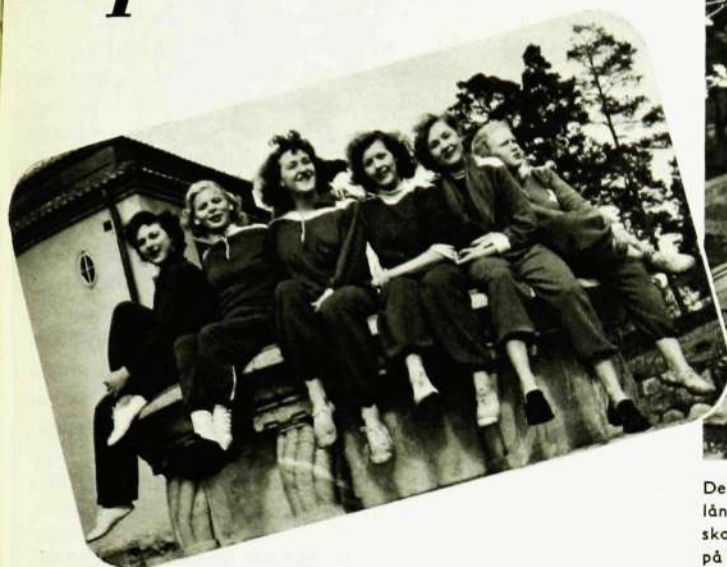
delningen, innan han blev varse det oförargliga påsknarrit. Och flera offer blev det under dagens lopp.

Våren är en ljuvlig tid, då sommarstugeborna börjar gräva i täpporna, läderkulesporten kan tas på allvar och kanoterna sätts i sjön. Och när detta läses, har vi sommaren här, och badsäsongen är i full gång. Ja, sol, luft och vatten är det bästa vi har för att bygga en sund själ i en sund kropp.

U W Svensson

Försommar- rapsodi

Som framgår av notis på idrottsidan, var LME:s idrottsfolk samlat till weekendkurs på Bosön i april. Här ses några käcka LM-töser lapa sol på Bosögårdens fontän.

Mexikanske ministern i Sverige, S R Guzman, har nyligen gästade LME och ses här på en av radiotornets balkonger. Längs t. v. ses ministern och t. h. om honom hans maka samt dir. B Wahlqvist, MTEC.

Bland besök på LME under senaste tiden kan även nämnas en grupp franska parlamentariker med återuppbyggnadsministern Claudius Petit i spetsen. Nedan välkomnas de i styrelserummet av dir. H Ohlin, DeC.

Den 6 maj ordnades vid Ermi en barackförflyttning i bästa Burträskstil. Ermis 20 m långa kontorsbarack under ombyggnadstiden, som nu skall bli teorisal för lärlings-skolan, åkte på stockar över Ranhammarsvägen, och det hela var lyckligt överstökat på två timmar.

Söndagen den 15 maj fick LME:s hemvärnspojkar ett tillfälle att visa vad de fått lära sig. Då var det nämligen Söderkompaniet som gick högvakt, och drygt halva styrkan utgjordes av LM-pojkar. Som vaktchef tjänstgjorde löjtnant S Holmstedt, och slutomdömet var, att pojkarna skött sig perfekt.

Den 16—21 maj utställdes i HF:s matsal de vid konstföreningens vårdragning utlottade konstverken. På bilden nedan gör ordföranden, ing. G Berggren, reklam för en oljemålning av Märta Zetterquist.

Den förtrollade bönan

Det är nu många år sedan, jag satt och dåsade på verandan i bungalowen, där jag då bodde i Batavia. Luften var het och stilla och till och med tjick-tjacködlorna kilade ovanligt långsamt uppe i taket. Allt verkade så ovanligt tyst och lugnt och man fick en känsla av att varken naturen eller människan orkade mer utan måste ta igen sig. Ja, till och med den iskylda dryck som skulle vederkvicka mig verkade ljum och fadd.

Plötsligt vaknade jag till. Det var någon, som ropade på mig. — »Toewan, toewan»... Jag tittade ut på gårdsplanen, och där satt en fakir på huk och höll just på med att bygga upp en hög sand, ungefär som när barn leka i en sandhög. Ur ett knypte tog han upp en flöjt och spelade några toner närmast liknande säckpipemusik. Så gjorde han några magiska rörelser över sandhögen och ur knytet tog han sedan fram en stor mangonöt, blåste tre gånger på den och grävde så ned den i sandhögen.

Under tiden hade flöjtmusiken tillkallat flera åskådare och nu bad han min boy att hämta lite vatten, och med detta vattnade han den planterade mangonöten, och därefter dolde han högen under en gammal smutsig klut. Över korslagda ben vaggade han så en stund fram och tillbaka och spelade sin entoniga melodi, och så lyfte han på skynket.

Ja, nu var jag fullt vaken och klar och framför mig såg jag tydligt att två hjärtblad genombrutit den lilla sandhög, som fakiren alldeles nyss vattnat.

Med en magisk gest täckte han åter sandhögen med skynket och så blev det musik igen och nu såg jag tydligt hur skynket började höja sig. Så avbröt han musiken, lyfte på skynket och då hade

mangon vuxit till ungefär 15 cm höjd och sköt nu åt sidorna fyra glänsande blad.

Nu gnuggade jag mig verkligen i ögonen, tog en klunk av den dryck, som jag hade inom räckhåll men ville inte tro på undret ändå. »Fusk», sa jag.

Fakiren blev mycket förnärnad, tittade nedlåtande på mig och sade: Giv mig en ringit (ett silvermynt på 2,5 gulden), så skall jag visa att det ej är fusk. Han fick det begärda myntet, och så ryckte han upp plantan ur sandhögen och framför mig höll han en planta, bestående av en mangonöt, ur vilken skjutit ut flera färska rötter, en stam och fyra glänsande blad.

Som extranummer började han plocka upp mängder av ringitmynt ur sanden. Så reste han sig, tackade för pengarna med en vördsam bugning och försvann under flöjtmusik...

Ja, vad skall man tro och tänka om detta. Tänk inte, tro bara på vad man själv sett med sina egna ögon — och ingenting var omöjligt på Java, där man t. o. m. kunde få telefonstolpar att gro och växa vidare bara man inte barkade dem!

Nu är det snart 30 år sedan jag träffade fakiren i Batavia, och sedan dess har mycket hänt. Nu har jag min varelse i HF, Stockholm 32. Även här finns fakirer och trolleri, och underverk levereras på löpande band. Sedan vi nu fått en minaret har det blivit något orientaliskt över vår vita sagostad.

I mitt rum har jag några blommor, jag sitter på norrsidan, solen saknar jag, men många blommor kan, liksom jag, anpassa sig och trivs rätt så bra på skuggsidan.

Så småningom fick jag för mig att jag skulle anlägga en tropisk trädgård i mitt fönster. Jag skaffade mig ett stort blomtråg av lera, fyrkantigt är det och ca 30 x 30 cm. Detta fylldes med jord och däri har jag planterat apelsin- och grapefruitträd, dadelpalm, amaryllis, Sarons lilja, Salomos trumpet och De tolv apostlarna. Skott, kärnor, frön och lökar myllades ned och med gott resultat. Det hela var trevligt och tog inte för stor plats.

En dag kom Sundén in med en del frön, som han skördat i sin trädgård ute i Storängen, bl. a. bruna bönor. En brun böna tyckte jag skulle trivas i en tropisk trädgård, och så planterade jag en sådan mitt i min djungel.

— Hur hög blir en sådan planta, frågade jag Sundén.

— Ja, det är den låga sorten, så mer än ½ meter blir den inte, sa Sundén. Så jag skaffade stödpinnar, beräknade för denna höjd. Efter några veckor stack bönan upp ovan jord med två hjärtblad och såg dagens ljus, drog sig intill stödpinnan och började slingra sig mot höjderna. Det dröjde inte längre förrän jag måste länga stödet upp till 1 meter. Men bönan var envis, hon snurrade och klängde och ibland blev man nästan yr i huvudet av detta snurrande.

Efter en månad måste jag dra ett snöre från stödpinnen upp till taket, och nu, efter två månader, har bönan nått taket och klättrar fritt på takplattorna, här och där stödd av tillböckade gems. Bladen äro stora som tallrikar och så blommor hon med gula och lila blommor och sätter frukt; stora bönskidor finner man över hela stjälken. Hennes längd uppskattar jag nu till nära fyra meter. Stannar hon inte att växa i denna takt, får jag nog gå till UC och be att få ett rum i U:s minaret, i nedersta våningen intill hisschaktet, ty den »lilla» bruna bönan måste ju trivas.

Jag har varken blåst tre gånger på bönan eller spelat flöjt för henne, så som fakiren gjorde för att kunna lyckas med sin snabbväxt, men i det avseendet litar jag inte riktigt på Sundén, kanske han har blåst på bönan och kommer in och spelar flöjt för henne, när jag är ute.

N Sundevall

I Ing. Sundevalles kontorsrum finns den märkliga bönan att beskåda.

FRÅN FÖRETAGSNÄMNDERNA

Företagsnämnden vid Huvudfabriken höll ett extra sammanträde den 13 maj 1949. Det var utslutande ägnat åt en orientering lämnad av bolagets ekonomidirektör, Holger Ohlin, om *innehörden av olika poster i bolagets balans- och vinst- och förlusträkningar*. Till sammanträdet hade även kallats suppleanterna i nämnden och styrelseledamöterna i Verkstadsklubben, Tjänstemannaklubben och Arbetsledareklubben. Dessutom deltog företagsnämnderna vid GR och KV och styrelseledamöterna i arbetare- och tjänstemannaoorganisationerna vid dessa företag.

Den 19 maj 1949 höll Huvudfabrikens företagsnämnd ordinarie sammanträde. I anslutning till diskussionen om trivsel på arbetsplatsen vid januari-sammanträdet redogjordes från ledningens sida för de åtgärder, som vidtagits för att minska missnöjesanledningarna. Bland annat kommer antalet toalettrum i verkstaden att utökas, belysningen på Vta 15 har förbättrats, vissa tidskrifter, som cirkulerar bland förmännen, kan av arbetarna få lånas hos personalkonsulenten, borden i Lilla Matsalen har klätts med vaxduk och stora ritkontoret kommer att uppdelas i sektioner.

Förslagsverksamheten. I verkstadens förslagskommitté kommer i fortsättningen att ingå en representant för arbetarna. Kommittén består nu av herrar Tobiasson, Jonsson och Tiberg från verkstadsledningen och herr Åke Andersson från arbetarna.

Sedan slutet av 1948 till sammanträdesdagen hade tjänstemännen inlämnat 7 förslag, varav 1 ännu ej behandlats. 3 av förslagen hade belönats med sammanlagt 300 kronor. Arbetarna hade under samma tid inlämnat 12 förslag, varav 1 ej var slutbehandlat. 7 förslag hade belönats med sammanlagt 440 kronor.

Ventilationen på verkstaden diskuterades ingående, sedan herr Blomgren tagit upp frågan för Vta 19:s del. Flera av arbetarrepresentanterna påpekade, att den var mindre tillfredsställande. Från verkstadsledningen framhölls, att ett flertal av landets främsta experter hade anlåtats både vid fabriken byggande och senare för att man skulle kunna komma till rätta med svårigheterna. De hade emellertid inte slutgiltigt kunnat lösa problemet och ledningen skulle fortsätta undersökningarna för att förbättra förhållandena.

Frågan om införande av fria sommarlördagar att inarbetas under året behandlades på sammanträdet. Från arbetar- och tjänstemannanhåll ansåg man att frågan borde kunna lösas isolerat för en bransch eller ett företag och att man härigenom både skulle kunna få över folk till industrin och hindra skolkning. Frågan diskuterades livligt, och avslutningsvis fram-

höll ordföranden, att meningsskiljaktigheterna till en del syntes bero på att man allt efter inställning tillmätte de skilda faktorerna olika betydelse.

Chefen för *utvecklingsavdelningen*, herr Hugo Blomberg, lämnade vissa upplysningar om sin avdelnings arbetsuppgifter. Han nämnde bland annat att den nya avdelningen skulle kunna ta hand om sådana frågor, som inte lämpligen kunde bearbetas på annan avdelning. Vidare hade man inriktat sig på undersökningar på materialområdet och elektronikområdet.

Vad gör företaget för att *standardisera LME-produkterna*? Den frågan hade väckts av arbetarrepresentanterna och efter diskussion av standardiseringsproblemen meddelade herr Thorelli, att arbetarnas representanter kunde beredas tillfälle att genomgå standardiseringsavdelningens arbete.

Kan man genom *kurser i psykologiska ämnen* för personal i arbetsledande ställning på verkstad och kontor vinna bättre relationer mellan olika kategorier anställda? Skulle produktionsresultaten förbättras härigenom? Tjänstemännen hade väckt den frågan och från ledningens sida meddelades, att sådana kurser redan kommit i gång på verkstaden. Enligt ett förslag från studierektorn planerade man en liknande verksamhet på kontoret till hösten.

Vid *ordinarie sammanträde* med företagsnämnden vid Ermi den 31 mars 1949 redogjorde direktör Gerdhem för vad som gjorts från bolagets sida beträffande anskaffande av bostäder. Det tidigare diskuterade bostadsbygget i Bällsta på Sieverts tomter har inte kunnat genomföras. På sistone har intressenterna i byggnadsverksamheten i Solna kontaktats. Genom den bro, som skall byggas över Ulysundasjön i Norrbyvägens förlängning, kommer bostäderna i Solna att ligga bra till för Ermi. På grund av begränsad byggkvot kommer emellertid staden att i första hand tillgodose bostadsbehovet för personer, som arbeta inom Solna, varför det är oviss, om alla de anställda vid Ermi, som anmält sig till lägenheter där, kunna bli tillgodosedda. *Förslagsverksamhet*, d. v. s. insamling och behandling av förslag till förbättringar från de anställda, kommer att startas av bolaget. Vid nämnds-sammanträdet tillsattes en kommitté bestående av hrr Cederqvist, Jacobsson, Hagdahl och Nerlén, vilken skall utarbeta riktlinjer för verksamheten.

Årsmöte i Verkstadsklubben LME, Katrineholm

Verkstadsklubben LME i Katrineholm höll sitt årsmöte lördagen den 26 februari i Folkets Hus B-sal. Styrelsen fick följande sammansättning för det kommande arbetsåret:

Ordf.: Olle Rosenblad, *Vta 53*, v. ordf.: Sven Larsson, *Vta 51*, kassör: Göte Eriksson, *Vta 52*, sekr.: Sture Larsson, *Vta 53*, v. sekr.: Siv Persson, *Vta 52*, suppleanter: K G Johansson, Arne Ahl och Rune Nilsson, *samtliga Vta 51*, revisorer: John Andersson och Lennart Hellberg, *Vta 51*, studieledare: Sven Larsson, *Vta 51*, skyddsombud blevo: Sven Larsson, *Vta 51*, Göte Eriksson och Kristina Högberg, *Vta 52*, samt Olle Rosenblad, *Vta 53*.

En revy framfördes av Klubbens amatörer, varefter dansen vidtog till framåt småtimmarna.

Resestipendier till 14 personer

1949 års resestipendier ha av styrelsen för Telefonaktiebolaget L M Ericssons stiftelse för utdelande av resestipendier tilldelats följande personer:

Ing. *Martin Bjelksjö*, *HF/Vtv*, kr 1 000: — för studier av verktygskonstruktioner och maskiner i England, hrr *Gösta Blomgren*, *HF/Vta 19*, och *Edvin Nordström*, *HF/Vta 11*, kr 1 200: — för studier i Tyskland, speciellt driftrådsverksamheten inom brittiska zonen, ing. *Gösta Hanses*, *HF/Xss*, kr 1 000: — för studier i England av återuppbyggnad och reparation av krigsskadade automatstationer på Londons lokal- och närtrafik, hr *Lennart Holmqvist*, *HF/Les*, kr 1 200: — för studier i England och Holland av transport-, frakt- och försäkringsfrågor, hr *Olof Nyhlén*, *HF/PiC*, kr 1 000: — för studier i England av personalavdelningens uppgifter vid industrier samt personalvård och »public relation», ing. *Uno Erling*, *Sö*, kr 1 000: — för studier i Schweiz av tillverkning av finmekaniska konstruktioner, ing. *Sture Alsheden*, *KV*, kr 1 000: — för studiekurs i England, frk *Karin Harris*, *GR/Fo*, kr 1 200: — för språkstudier i England, frk *Britta Albihn*, *FÖB*, kr 1 500: — för språkstudier i Spanien, ing. *Nils Karlberg*, *Alpha*, kr 1 000: — för studier i England av tillverkning av högfrequensapparater, ing. *Harry Olofsson*, *Rifa*, kr 1 000: — för studier i England av kondensator-tillverkning, ing. *Karl-Rune Staf*, *Ermi*, kr 1 000: — för studier av TWI vid engelska företag och frk *Ann Bäckström*, *Sieverts Kabelverk*, kr 1 000: — för språkstudier i England.

Totalt hade 44 ansökningar till resestipendium inkommit.

Med LM-pojkar på vakt hos Kungen

Ja, dvs. i själva verket blev ju vakttjänstgöringen icke hos Kungen. Tyvärr reste han till Drottningholm i samma veva som vi kom upp till slottet.

Men nu till saken. Hemvärnet i Stockholm har ju varje år utfört högvaktstjänst på slottet, och nu så skulle det bli Söderkompaniets tur. Och eftersom en stor del av deltagarna bestod av ungdomar från LME, så skall jag här lämna några intryck från denna vakttjänst.

För att börja från början så gällde det ju att taga ut ett lämpligt antal deltagare. Det var ju inte så svårt, ty alla ville vara med. Vi måste sätta en åldersgräns till 17 år. Sedan gick det lättare att gallra. Från LM hade från början ca 15 st. uttagits. Högvakten skulle bestå av 31 man sammanlagt. Vi visste ju inte då om Kungen skulle vara hemma eller ej. Så sattes träningen igång, och för all del, det gick nog litet si och så. Vi skulle en dag försöka med musik, och vår gode vän Ström skulle sköta detta. Men det gick i valstakt alltihop, så det blev bäst att sluta med musiken. Skulle vi ha tränat in högvakten efter den musiken och sedan ha gått så under högvakten, då hade nog Stockholm fått något att tala om.

Nåja, dagen närmade sig och vi tränade mer och mer. Så kom den stora dagen då vi skulle visa vad vi kunde. Under hela träningen hade det måst göras vissa omplaceringar, beroende på att en del blev uttagna till utbildning m. m. I alla fall så fanns det 31 man på Medborgarplatsen den 14 maj, och den som var mest nervös var nog vår vaktchef, löjtnant Holmstedt. Men vi litade på honom och han på oss. Tur att vi inte hade tränat mer med broder Ströms musik, ty det blev annat när musikkåren stämde upp och vi började marschen till Slottet. Varmt var det och alla blev svettiga. Men det var kul, ty söderborna uppskattade visst sin vaktparad, åtminstone syntes det så. Så kom vi till slottet och skulle avlösa. Mitt opp i allt ihop så kom det in en liten unge så taktiken blev inget vidare. Men att vi kunde det skulle vi visa på söndag. Så började vakttjänsten och allt blev mer och mer vant, avlösning varannan timme och ingen sömn. Kommandanten i Stockholm, general Stenbeck, kom upp och hälsade på oss ett tag på lördag em och han var nöjd. På söndagen blev det ännu varmare och mycket folk. Allt gick bra och efter en varm och lång marsch från slottet, vi såg förresten stadsloppet under vägen, var denna högvakt avslutad för vår del. Då hade från LME deltagit 14 st. och alla skött sig bra. Få se om Söder får sin vaktparad eller hur det går. Det får hösten utvisa.

En deltagare

Larmövningen på LME

Som säkert alla känner till hade Chefen för armén anbefallt att en hela landet omfattande larmövning skulle äga rum under tiden 19/5—31/5 d. å.

Massor av förberedelser började, det gällde ju att se till att samtliga hade sin utrustning klar och att alla var på det klara med var de skulle inställa sig.

Så gick alla och väntade på det stora larmet. När skulle det komma? Ja det visste ingen, men en del hoppades nog att det skulle bli söndagen den 22/5. Söndagen kom och innan Stockholm hade vaknat så kom också det som alla väntat på, *larmet*. Då gällde det att kvickt komma ur sängen, kasta i sig koppen med kaffe eller te som frugan snällt och vänligt, även med ett visst besvär, hade lagat, samt iväg till den plats där samlingen skedde.

Personalen kom till sina platser med berömvärd snabbhet, och speciellt skall framhållas de som bodde långa vägar från samlingsplatsen. Det berättades för mig att någon hade haft ända till 5 mil att cykla. Den mannen är värd en honnör. Inom Stockholms fo finnes det nog inget hvo som har sådana svårigheter vid larm som just LME. Personalen bor ju i stort sett över allt runt och i Stockholm. Andra hvo äro mera centralt rekryterade och har det lättare.

Vissa delar av LME uppvisade 100 % avslutning och i stort sett efter avdrag av giltiga förfall o. dyl. kommer nog summansiffran upp till 90 %.

Resultatet är bra och mesta förtjänsten av detta tillkommer komph Enander, kompadj Tordemark samt samtliga plutchefer som många kvällar före larmet har försökt att samordna det hela.

Sten R Holmstedt

Alpha diskuterar trivseln

Trivselproblemet — »Varför trivs man — varför trivs man inte på arbetsplatsen» — utgjorde ämnet för en uppskattad diskussionsafton å restaurang Lorry i Sundbyberg torsdagen den 21 april i AB Alphas Fritidskommittés regi. Inbjudna voro överingenjör O Thunell, rektor Torvald Karlbom, industripsykologen amanuens G Westerlund samt stadsläkaren dr Almström.

Sedan Fritidskommitténs ordf. Bertil Larsson hälsat välkommen och med några ord berättat olika orsaker, varför man inte trivs på en arbetsplats, inledde ing. Thunell med att erinra om att vi är alldeles för jag-betonade och efterlyste en mera vi-betonad anda. Rektor Karlbom bidrog med citat ur sin nyligen utkomna bok »Blodprov på arbetsglädje». Boken, som är byggd på uppsatser skrivna av brunnsvikselever, hade många realistiska skildringar från arbetslivet. Rektor Karl-

bom erinrade om det arbete de olika organisationerna nedlagt på trivseln i arbetet. Industripsykolog Westerlund lämnade en intressant skildring över de rön, som gjorts på detta område och berörde därvid i synnerhet betydelsen av rätt man på rätt plats. Dr Almström talade om den jäktade nutidsmänniskan och de vådor jäktet för med sig beträffande trivseln både i hemmet och på arbetsplatsen. Dir. Kallerman berörde i sitt anförande trygghetskänslan i anställningen såsom ett viktigt led i trivseln inom ett företag.

Därefter följde diskussion, varvid en mängd inlägg förekom. Efter en paus för kaffedrickning fortsatte diskussionen till kl. 23.15.

Ermi ökar aktiekapitalet

Vid ordinarie bolagsstämma den 20 april i L M Ericssons Mätinstrument AB beslöts, att bolagets till 1 milj. kr uppgående aktiekapital genom nyteckning skall ökas med 5 milj. kr till 6 milj. 50 000 aktier på nominellt 100 kr skall utges och samtliga tecknas av Telefon AB L M Ericsson för 120 kr per aktie. Likvid skall fullgöras genom att L M Ericsson mot sin skuld på grund av aktieteckningen kvittar fordran hos Ermi till samma belopp. De nya aktierna skall berättiga till vinstutdelning fr. o. m. innevarande räkenskapsår.

Gott tillskott till Kamrathjälpsfonden

I samband med direktör Hemming Johanssons 80-årsdag, som inföll den 8 maj, gjordes en insamling bland de anställda till förmån för Hemming Johanssons kamrathjälpsfond, som därigenom fick ett gott tillskott. Telefonaktiebolaget L M Ericsson bidrog till insamlingen med 4 000 kronor och Mexikanska Telefonaktiebolaget Ericsson lämnade ett bidrag på 1 000 kronor. Insamlingen inbringade totalt kr 7 242:75.

Utlåning av tidskrifter vid Huvudfabriken

Vid det senaste sammanträdet med företagsnämnden vid Huvudfabriken beslöts, att verkstadspersonalen skulle beredas tillfälle att låna vissa tekniska tidskrifter, nämligen Teknisk Information, Industria och Verkstäderna. Dessa tidskrifter kan nu lånas i personalkonsulentens bibliotek. Där kan man liksom tidigare även låna Form, Hem i Sverige och Jorden runt. Tidskriften Arbetarskyddet finns tillgänglig i arbetarmatsalen.

I S:t Petri tecken

Det har hunnit blåsa både vår- och försommarvindar kring metspöt på toppen på LM-tornet sedan vi sist spann ihop en liten krönika, och »histikrim», sedan gammalt betraktad som första metaredagen, ligger redan bakom oss. Tidningarna har lite då och då visat bilder av gäddmonstra, som gått en neslig död till mötes i ryssjor eller roat sportfiskare med ett sprattla i änden på en god kastlina en stund innan de halats upp på land. Därför går våra tankar till Gädd-Olle och andra, som under fiskesäsongen brukar vilja lägga ett par alnar till sin armlängd för att inför häpnande lyssnare kunna ge de rätta måtten åt de vattenodjur de halat upp ur mer eller mindre salta böljor.

Och visst är det härligt med fiske. Tjusningen i den sporten ligger väl till stor del i dess oberäknlighet. Den är lika stor som äktenskapets. Man vet aldrig vad man får. En till synes trim och trevlig guldfisk, som småflörtat lagom med betet för att göra en ivrig och intresserad, visar sig vid närmare bekantskap vara en glupsk gammalgädda, rovgirig och svår i käften, med sista rommen för länge sedan avlekt och med bål och muskler svällande efter ett okänt antal konsumerade friare. Guldgulansen man tyckte sig skymta bland vattenväxternas skuggiga camouflage var bara ett metallskimmer från gammalgäddans pansarfjäll. Som aldrig ramlar av. Ty en sådan ful fisk är hårdfjällad. Och Sankte Petrus, alla fiskares skyddspatron, ska veta, att hon inte är mör i köttet. Filéad och rökt går hon väl an. Men få henne så långt!

Rimligtvis bör erkännas, att chanserna är ungefär lika. Vi har med egna ögon sett ett flickebarn ivrigt leka med en fisk, som hon fått på kroken, bergfast övertygad om att det var åtminstone en tonfisk, en sådan där, som med styrkan av en naturkraft rusar fram genom havet, fri, vild och obunden, och går sina egna vägar utan att ta order av någon, omstrålad av fribytarens legendskimrande gloria. När hon äntligen hade honom i häven, var han bara en ovanligt stor torsk. Med vitaktiga glosögon, imbecillt gapande mun och frisk aptit — dock inte på äventyr. Med åren blev han dock en tonfisk — vikten underskred inte nämnvärt tusen kilo.

Vi kände också en flicka, som lade ut sina krokar i ett ystert vårflöde och i tidens fullbordan fick en snorgärs. Men hon hade sig själv att skylla. Man ska aldrig fiska i grumligt vatten.

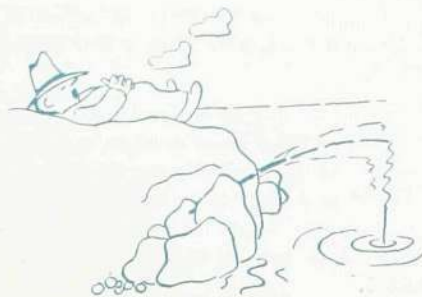
Nu för tiden finns det emellertid något som heter fiskevård. Det är knappast något, som har med den sociala verksamheten att göra, vilket man kanske kunde frestas att tro, när man betänker, hur sällsynt den phula fisk, som kallas profithaj (*glupus monetus*), blivit på senare tid. En allmän förbättring torde dock ha blivit följd. Numera är det väl knappast någon risk för att en kung får en simpa på kroken. Ehuru simpan påstås vara god, om den smaksätts med tillräckliga mängder vin. En lagom dos skotsk whisky lär sätta ytterligare piff på anrättningen.

Emellertid är ju alltsammans ytterst beroende på vilka pretentioner man har. »Finast egen fisk om än en flia.» »Flia» är, vilket till upplysning meddelas, det samma som pank, en fisksort, som på vissa näringsställen serveras under namn av braxen. Själva har vi aldrig förtärt en delikatare fisk än den ruda vi vid 9 års ålder metade upp ur en ladugårdsdamm, och som var den första fisken i ett långt syndaregister. Inte ens den första laxöring vi hämtade ur en kristallklar fjällsjö kunde vad smaken beträffar mäta sig med den dysöta tvåtumsrudan. Men det är väl ungefär det fenomenet skalden har i tankarna, när han säger, att »ingenting kan hända mer för första gången». Fast det finns bevars också saker och ting, som kan vara *värst* den första gången. Att bli hängd, till exempel. Man lär vänja sig så småningom. Fråga politikerna. De vet besked.

För att återgå till fisket, så beror mycket på vad slags bete man använder. Olika vatten kräver olika beten. I allmänhet gäller ju regeln, att man ska använda mörka beten i klart vatten och tvärtom. Men ingen regel utan undantag, och vi har nyligen bevittnat, hur desperata fiskare, som med avund sett andras stora fångster, fiskat i grumligt vatten med svart bete. Resultatet lär dock ha blivit kient.

Glatt sommarfiske allesammans! Och vi lovar på förhand en nytryckt och ovikt femma åt den fiskevårdare, som kan lära ut konsten att kläcka några flaskor god Jamaica-rom.

Octopus

KOM IHÅG LM-DAGEN I AUGUSTI

Den 28 augusti är det åter dags för en LM-dag på Skansen, den tredje i ordningen.

— Hur blir programmet i år? frågar vi ing. A Almgren i Fritidskommittén.

— Programmet kommer i stort sett att överensstämma med fjolårets. Sälunda kommer LME:s teatersektion även i år att uppföra »Folket i Simlångsdalen», och LM-orkestern samt LME-kören och Manskören Mikrofon kommer att konserter på Solliden. Vidare medverkar såväl LME:s som Katrineholmsfabrikens folkdanslag med uppvisningar.

Ett nytt inslag i programmet blir en frågesporttävling mellan arbetare, tjänstemän och arbetsledare. Någon brottning blir det inte i år. I stället blir det en avdelning skämttävlingar.

Det lönar sig alltså att vika söndagen den 28 augusti för ett besök på Skansen. Nu hoppas vi bara, att vådrets makter skall vara oss nådiga och bidra till feststämningen på LM:s egen dag.

Cabaret Kabelkvitter

framfördes lördagen den 7 maj på KV:s mäss i Fritidskommitténs regi. Författaren, Sven Lindberg från mekaniska verkstaden, och KV-amatörerna hade ordnat en trevlig underhållning. Bland gästerna sågs bl. a. direktör G Olsson med fru. Ur programmet kan följande nämnas.

Dannie Grundström frambar »kabelskvaler» i en kuplett, och T Löfving visade sina talanger i trollkarlarnas fack. Millan Larsson och John Söderström sjöng en duett av det hjärteknipande slaget. Karl-Alfred gestaltades av Svend Hansen. Vidare utfördes en smäktande wienervals av fyra KV-flickor. En paus i konserten utfylldes av manskören. I allt ett gediget program, som hedrade både författare och aktörer och livligt uppskattades av alla närvarande. Kvällen avslutades med dans.

M S

Tävlan om brandredskapsskylt

I februari utlyste fabrikschefen i Karlskrona, ing. Stig Jacobsson, en pristävlan bland målargruppens medlemmar om förslag till en brandskylt att placeras vid brandredskapen. Tävligen rönt stort intresse från medlemmarnas sida, och ett stort antal förslag kom in. Första pris, kr 35:—, vanns av hr R Kindvall, och andra pris, kr 15:—, tillföll ordföranden, hr Olof Mellbourn. Vinnarna fick i uppdrag att tillverka vardera 10 skyltar.

LME FYRA I KORPSKYTTET

Den 8 maj ägde den årliga korporations-skjutningen rum på Stora Skuggan, och deltagarantalet var imponerande: över 6 000 skyttar var anmälda. L M Ericsson-koncernens samtliga stockholmsföretag deltog, och bäst lyckades Sieverts Kabelverk, som segrade i grupp B med 819 poäng. Telefonfabriken förstärkt med Gröndal, FÖB, Ermí och Ermex, deltog i »de storas» grupp, A-gruppen. Resultatet blev 4:e platsen, vilket är något sämre än tidigare år. Poängen blev dock så hög som 824, vilket visar, att konkurrensen blivit hårdare. Segrare i A-gruppen blev Spårvägen för fjärde gången i följd. Segrarlagets poäng var 838, nytt rekord, vilket med en poäng överträffade LME:s tidigare.

Huvudfabrikens lag med ovannämnda förstärkning ställde upp i grupp A med 127 skyttar. Klass 1 har under de senaste åren varit den svaga punkten, varför man ägnade den en särskild omsorg vid tränings-skjutningen, då ett 15-tal 1:a-klassare sköt övr 90 poäng. Klasserna 2 och 3 gav dock anledning till vissa farhågor, vilket också besannades på tävlingsdagen, då bästa resultatet i kl. 3 var 87 p., vilket är rätt lågt bland 18 skyttar. I kl. 2 var bästa resultatet 92 och 89, vilka i jämförelse md Spårvägens 99 och 98 betyder 16 poäng sämre. Av 1:a-klassarna var det inte mindre än 11 som sköt 90 p. och däröver. Tyvärr lyckades ingen av dessa få en verklig topp. Högsta resultatet blev

En rad LM-skyttar studerar resultaten vid Stora Skuggan; fr. v. ing. C Sohlberg, Xak, K B Olsbro, XlpC, John Sundberg, Xli, och dir. H Ohlin, DeC.

94. Några av 1:a-klassarna, som vid träningen visat sig säkrast, misslyckades helt. Med aldrig så litet tur kunde vi ha fått en andraplacing. Vi hade behövt 4 poäng till.

Resultat: Kl. 1: 1. K Hurtig, FÖB, 94 p.; 2. H Edstrand, HF/05, 93 p.; 3. Å Wärnlund, Tfp, 93 p.

Kl. 2: 1. H Rondahl, FÖB, 92 p.; 2. A Hedén, GR, 89 p.

Kl. 3: 1. Å Löfström, HF/22, 87 p.

Kl. 4: 1. C G Wahlberg, HF/27, 91 p.

Kl. 5: 1. E Fridzén, RMI, 95 p.; 2. K B Olsbro, Xlp, 90 p.

AB Alpha. Efter fjolårets extraordinära framgång i grupp C väntade sig ju Alpha ej så mycket bland de »större gossarna» i grupp B, utan vi får väl vara nöjda med uppnådda 770 poäng och platssiffra 19. Av ett 30-tal deltagare placerade sig följande i laget:

Kl. 4: W Angliden 77 p.; kl. 3: Gösta Nilsson 89 p., A Lundborg 78 p. och W Juhlin 77 p.; kl. 2: H Angliden 87 p. och Sven Karlsson 87 p.; kl. 1: T Pettersson 93 p., G Sjöberg 92 p. och L Stensson 90 p.

Svenska Radio AB. När den stora dagen kom, verkade allt vara väl förberett. Vädrets makter syntes gunstiga, och träningarna hade lovat »nästan vad som helst». Sikten var den bästa tänkbara, när den stora kanonen E Elfven och andre man i första skjutlaget, I Dahwu, tågade upp på arenan. En halvtimme senare blev det S Schönbergs tur. Sedan var det slut på det roliga ett tag. Det började mulna. Och snart kom regnet. Och Elfven med sin lapp, 79 poäng! Och Dahwu något gladare med 80 poäng — i kl. 3. Tackar! Och Schönberg 69 poäng. Samtliga måste räknas i laget, som bara hade 4 stycken 3:e- och 4:e-klassare. Hoppet stod till E Arenander i kl. 3 samt alla goda 1:a- och 2:a-klassare.

Arenander kom, och även ösregnet. Hans lapp visade 73 poäng. Bra gjort i det vädret. Men ännu bättre gjorde förstaklassaren Moje Pettersson, som sköt 97 poäng i samma väder. I samma klass kom även E Karlberg och sköt 95 poäng, varför man kom upp till det relativt goda slutresultatet 747 poäng, vilket betydde, att SRA bland 34 fullföljande lag i grupp C placerade sig på 10:e plats.

Svenska Elektronrör hade 28 anmälda, varav en i kl. 4, fyra i kl. 2 och sexton i kl. 1.

Slutresultatet var ej bättre än 691 poäng genom A Wolf i klass 4 69 p., A Christiansson 75 p., H Dahlman 59 p. och T Lahti 58 p. i klass 3. L Rosén 90 p. och L Danielsson 81 p. i klass 2. T Broström 88 p. och R Lagerström 83 p. i klass 1.

Rifa IF bildade en skyttesektion i början av april d. å., vilken visades stort intresse redan vid starten. Trots bristen på vapen — 7 gevär lånades upp av tillmötesgående personer — infann sig ett 50-tal deltagare på tränings-skjutningen. Vid korpskyttet, till vilket 38 man anmälde, placerade sig Rifa IF på 29:e plats i grupp C med poängsumman 708. Ledare för skyttesektionen är herr J Wedeborn.

Sieverts Kabelverk stod för dagens sensation genom att lugga N.K. på den som säkrast ansedda segern. SK ställde upp med 27 skyttar i B-gruppen och räknade visserligen med en skaplig placering men inte att vinna B-gruppen.

Gunnar Lindkvist, som sköt kl. 8.15, fick 97 poäng, ett resultat som stod sig till sista skjutlaget, då Byggnadsingenjörerna lyckades få en poäng mer. I klass 2 var det A Thörne som hade 92 p. och Gösta Karlsson i klass 3 hade 90 p. Så var ställningen kl. 9. Verner Sundin kom, när klockan var 13.30 med 92 p. och den okände Grankvist i klass 1 med 92 p. Ställningen i lag var nu 810 p. med N. K. på första plats med 811. Att det var spänning i SK:s läger är lätt att förstå. Det gällde nu, vad de sista mannarna kunde göra. Skulle vi kunna gå ifrån N.K. eller skulle vi kunna hålla den goda andraplacingen? Frågan var öppen, tills resultatet kom från E Löthgren och B Sundin. De hade resp. 91 och 89 p., medan N.K. stannade på 811 p.

Korporationskytte i Katrineholm

Söndagen den 22 maj var korporations-skyttets dag i Katrineholm. Vädret var prima — det rädde i det närmaste vindstilla — och deltagarantalet rekordartat. De bästa resultatet nåddes av Praktiska skolorna och SKF.

LME hade 42 skyttar anmälda: 37 i klass 1, 3 i klass 2 och 2 i klass 3. Av dessa placerade sig i klass 1 Göte Eriksson och Nils Lindvall, *Vta* 52, med resp. 96 och 89 poäng.

Skyttveteranernas vandringspris erövrades för ett år framåt av LME med 255 poäng genom Göte Eriksson, 96 p., Per Larsson, 80 p., och Lennart Hellberg, 79 p.

Direktör Nils Jonssons vandringspris för 3-mannalag ur klass 1, som i fjol togs av LME, erövrades denna gång av Konsum med 275 poäng, medan LME hade 273 poäng. Korporationsklubben LME har i år skänkt ett vandringspris att erövras tre gånger utan ordningsföljd. Priset utgöres av en urna i brons och erövrades för första gången av Bilförsäljnings AB Gunnar Larsson.

KARLSKRONA KONCERNMÄSTARE I HANDBOLL

Lördagen den 2 och söndagen den 3 maj hölls för första gången koncernmästerskap i handboll för herrar i Eriksdalshallen. Ej mindre än 8 av koncernens idrottsklubbar hade anmält sitt deltagande. Bland dessa märktes främst lag från klubbarna i Karlskrona och Göteborg. De deltagande lagen hade lottats i två grupper. LME, Karlskrona, SRA och DKB bildade en grupp och Ermi, Göteborg, FÖB och KV en annan. Inom grupperna spelade alla mot alla, varefter gruppsegrarna möttes i final gällande koncernmästerskapet.

I grupp I svarade FÖB för första överraskningen genom att spela 7—7 mot Ermi, som räknades som klassens favorit. Ermi försvann sedan från slutstriden genom att Göteborg kämpade sig till seger med 10—8. Gruppfinalen kom därför att gå mellan Göteborg och FÖB, där »källarna» vann en välförtjänt seger med 8—6.

I grupp II möttes LME och Karlskrona i första matchen. LME startade starkt och såg ut att ha sin seger säkrad, då Karlskrona genom en stark slutspurt lyckades nå 7—7.

Båda lagen öste sedan på för fullt i sina återstående matcher, för att nå bästa målskillnaden. Båda lagen slutade på samma målskillnad, men Karlskrona gick sedan vidare på ett mera inspelat mål.

Gruppfinalen kom på så sätt att gå mellan lag från landets båda handbollscentra Karlskrona och Göteborg. Det första laget vann där en välförtjänt seger med 16—6. Göteborg höll till en början spelet bra uppe, men måste mot slutet ge sig. Karlskrona var klart det bättre laget och fällde med sin större rutin utslaget till sin fördel. Laget inrymmer flera goda spelare, bl. a. div. II-spelare från KA 2. Göteborg var däremot ett rent korplag utan aktiva spelare. Det var mycket jämnt och gjorde bra ifrån sig i alla matcher.

Tävlingarna avslutades med en bankett på restaurang Aston med ett femtiotal man som deltagare. En glad och gemytlig stämning rådde, prisutdelning förrättades av LME Idrottsförbunds kassör U Jehler, och Roffe Ljunggren från FÖB sjöng till havajgitarr och berättade historier på sitt vanliga suveräna sätt. Arrangör var Försäljningsbolagets IF.

S E

En situationsbild från den spännande slutuppgörelsen i handboll mellan Karlskrona och Göteborg.

Fritidskommitté vid Karlskronafabriken

En fritidskommitté har bildats vid Karlskronafabriken. Beslutet fattades vid ett allmänt sammanträde med personalen den 21 april.

Till ordförande valdes verkmästare Åke Olsson. Kassör blev hr Uno Svensson och övriga ledamöter frk Gullan Lindqvist, Evy Kvist, Elsie Åkesson samt hr Olof Mellbourn och Bertil Pettersson. Till suppleanter utsågs frk Anna-Greta Gustavsson samt hr Lennart Blomstedt.

Ett arbetsutskott utsågs, bestående av hr Alve Brusquini, Harald Nilsson och Folke Stranninge.

Målände »Karlskrona- gruppen»

En hobbygrupp, dvs. en sammanslutning av de LM-are som utövar teckning, målning och skulptur som fritidshobby, bildades i december i fjol vid Karlskronafabriken. I spetsen för gruppen står en styrelse, bestående av hr Olof Mellbourn, ordf., Robert Kindvall, sekr., och Svante Arebrandt, kassör och materialman.

Gruppen består nu av 12 aktiva medlemmar, varav 2 kvinnliga, och man träffas varje fredag till målarkväll i matsalen. Överenskommelse har träffats med ett par av stadens affärer om vissa rabatter för gruppens medlemmar.

Med LM-are på Bosökurs

Den ärligen återkommande informationskursen för funktionärer inom verkstadsklubben ägde rum på Bosön den 2—3 april och hade samlat 45 deltagare. Kursen öppnades på lördagseftermiddagen av studieledare Boström, och första föreläsningen hölls av förre klubbordföranden Hans Gustavsson över ämnet »Vi och klubbarbetet», varefter följde diskussion. På kvällen var ett samkväm anordnat med bl. a. frågesport mellan lag från hög- och lågkroppen. Lågkroppen segrade med 29 poäng medan högkroppen stannade vid 19. En trio från Vta 07 svarade sedan för dansmusiken.

Söndagens föreläsningar inleddes av ombudsmannen Torsten Eliasson, som talade om »Veckopress och böcker». LO:s ekonom, Nils Kellgren, bidrog med två föreläsningar: »Varför prolongation?» och

»Lönepolitiken vid full sysselsättning», och ombudsman Eliasson föreläste slutligen över ämnet: »Vår väg». Efter samtliga föreläsningar blev det livliga diskussioner.

Vid kursens avslutning på söndagseftermiddagen framfördes kursdeltagarnas tack av Fritidskommitténs representant, hr Edvin Nordström, och sedan fick de som hade lust ta sig ett dopp i den flotta simhallen. Även där utkämpades en strid mellan högkroppen och lågkroppen — denna gång i lagkappsimmning 6 × 30 meter. Denna gång var det högkroppen som vann en bejublad seger.

Enligt många kursdeltagares utsago var årets kurs en av de mest lyckade som hållits, till stor del tack vare den lämpliga tidpunkten.

V—r H—g

Bosöträffen

Till Riksidrottsförbundets Idrottsinstitut på Lidingön hade LME:s idrottsklubb anordnat en resa för LME-företagens idrottsfolk den 9—10 april. Man hade väntat ett stort deltagaruppbåd från de anslutna bolagen, men så blev inte fallet. Endast två av dessa LM-are hade hörsamt kallelsen. Dessutom blev det ett 50-tal damer och herrar från HF, som kom med på »träffen».

Efter ankomsten till Bosön fick vi bese den ståtliga anläggningen, som är öppen för allt idrottsfolk och som årligen har tusentals besökande på kurser och utflykter av alla slag. Lördagskvällen var mycket lyckad och redan kl. 7.30 på söndagsmorgonen var det gymnastik i idrottshallen. Det gav strålande aptit till frukosten, och efter en vilopaus på en timma spelade man handboll mellan kombinerade lag. Även bordtennis, terränglöpning och promenader stod på programmet, och efter lunch var det simning och bastu som väntade. Därmed var det slut på LM-arnas idrottsliga bedrifter på Bosön för denna gång. När vi för hem på söndagskvällen, var vi alla överens om att vara med på nästa träff, som preliminärt har fastställts till den 27—28 augusti. Och då är alla LM-are välkomna!

H F

Fotboll, simning och handboll

I korporationsserien i fotboll deltar LM i division I. Tre matcher har spelats i år. I en match mot Brandkåren på Johanneshovs idrottsplats blev resultatet LM-förlust med 1—0. Mot Atlas-Diesel förlorade vi på Hammarby idrottsplats med 3—0, medan en match mot Arenco i Stadshagen slutade oavgjord med 1—1.

I serien »icke aktiva», där LM förra året skötte sig utmärkt, har vårt lag redan förlorat två matcher, nämligen mot AB Grave, 3—1, och mot firma Axel G Jansson, 1—0.

Nedan en brottningsbild av mindre vanligt slag. Det är Arne Eriksson, Vta 22, och Börje Sjögren, Vta 11, som roar publiken vid LME:s Barnens Dag.

Vid korporationssimningarna i Forsgrenska badet den 15 maj deltog LME IK i lagkappsimning 10 × 50 meter och placerade sig på fjärde plats i tävlingen. Det var 15 lag som startade. Ordningsföljden blev:

1. Kommunalanställda, 2. Polisen, 3. Spårvägen, 4. L M Ericsson, 5. Esselte, 6. Ermi. I lagkappsimningen 5 × 25 meter för damer kom LME på femte plats.

Vid invigningen av Skarpnäcks sportfält söndagen den 15 maj stod även korp-handboll för damer (icke aktiva) på programmet. Där utkämpades finalen mellan LME och Radiola, och efter en hård match med tre förlängningar lyckades LME vinna med slutresultatet 5—4.

Varpapremiär i Karlskrona

Lördagen den 7 maj hade LM:s varpakastare i Karlskrona en stor dag. Då var de nämligen med om att introducera varpan i Blekingemetropolen. En tävling hade anordnats av Karlskrona Korporationsidrottsförbund, på Långö sandplan, och LM-arna ledde överlägset. Etta blev Valter Olofsson med 12 poäng. Därefter kom G Björk med 11 poäng. Även fjärde platsen belades av en LM-are, nämligen Bertil Kull, som tog 6 poäng, och på 8:e plats kom LM-aren V Lindström med 2 poäng.

Katrineholmsidrott

Korpklubben LME höll sitt andra årsmöte den 2 mars, och till styrelse för det kommande året valdes följande: Sture Larsson, Vta 52, ordf., Ivar Arvidsson, Vta 50, v. ordf., Eric Kempinsky, Vta 53, sekreterare, Lage Porat, Vta 52, vice sekreterare, och Göte Ericsson, kassör. Revisorer blev Sven W Eriksson, Vta 52, och Birger Oscarsson, Vta 53, med Nils Lindvall, Vta 52, som suppleant. Till klubbmästare utsågs Alf Carlsson, Vta 51.

De olika fritidsgrenarna upptar fotboll, allmän idrott, bandy, badminton, bordtennis, schack, handboll och skytte. Den sistnämnda grenen har på grund av skjutledarens avflyttning till FÖB fört en tynande tillvaro sedan glansperioden förra varen. Nu står emellertid säsongen åter för dörren, och den 11 april valdes en ny sektionsstyrelse med Göte Eriksson, Vta 52, som ordförande och skjutledare, Arne Ahl, Vta 51, sekreterare, samt Jens P Lang och Tage Andersson, Vta 51, och Lage Porat, Vta 52, som biträdande ledamöter.

Kabelverkets idrottsklubb

anordnade årets klubbmästerskap i terränglöpning lördagen den 30 april. Mästare blev följande:

Seniorer: N Thyllman.
Y. oldboys: G Eriksson.
Å. oldboys: G Dahlberg.

Idrottsnytt från Gröndal

Telesignalfabrikens Idrottsklubbs fotbollslag har startat vårsäsongen mycket starkt. I Korpserien div. 4 har laget efter 3 matcher vunnit 2 och spelat 1 oavgjord.

LME Telesignal—SJ, Tomtebodan 1—0
LME Telesignal—Elektro-Helios 0—0
LME Telesignal—Kabelverket, Älvsjö 2—1

Som synes en synnerligen god början då Elektro-Helios och Kabelverket, Älvsjö, räknas till seriens favoriter. Vi hoppas att de återstående matcherna skall kunna fullföljas med samma lag och givetvis att turen även i fortsättningen skall följa laget.

Bridgeklubb i Gröndal

Då det bland de anställda vid GR fanns ett livligt intresse för bridge, bildades våren 1948 en bridgeklubb. Klubben startade med en nybörjarkurs under ledning av hr E Blomquist, Vta 565. Den samlade ett 30-tal deltagare. På hösten anmäldes 2 lag till Stockholms Korp.-Bridgeförbunds 4-mannalagsserie. Lag 1, som bestod av Törnquist—Blomquist, Vta 565, och Bergquist, Vta 562—Schwan, Ta, segrade i div. II.

Klubben har spelat tre vänskapsmatcher. I första matchen mötte vi AB Georg Schönander med tre 4-mannalag, varvid vi segrade med 5—1 i matchpoäng. I returmatchen blev resultatet oavgjort 3—3. I tredje matchen, där vi mötte Södra Bridgeklubben, Gröndal, blev resultatet 2—4.

Klubben har under säsongen anordnat en del partävlingar. Under januari hölls en månadstävling, varvid Bergquist, Vta 562—Schwan, Ta, segrade. Som avslutning anordnades KM, där fjorton par deltog, varvid Karlsson—Eriksson, Vta 562, blev klubbmästare.

Sn

LME:s Fotoklubb

höll årsmöte den 20 april och valde ny styrelse, som fick följande sammansättning: ing. T Baumbach, Xtp, ordförande, ing. G Persson, Xsb, v. ordförande, ing. A Örevik, Xdk, sekreterare, hr R Svanström, GR, kassör, och ing. S Karlsson, He, materialförvaltare. Suppleanter blev ing. K-E Ekman, Xtp, som tillika är klubbmästare, och ing. R Beikeby, Xdv, som även är redaktör för »Klubbnytt». Till revisorer valdes hr E Molander, Xtp, och hr G Rodnert, Xdv, med ing. S Lindenhäll, Xla, som suppleant.

Vem skriver den trevligaste semesterbildningen?

Kontakten utlyser härmed en pristävling för semesterfirande LM-are. Det gäller att på ett ledigt och trivsamt sätt skildra ett semesteräventyr eller någon trevlig semesterupplevelse. Bidragens längd bör inte överstiga 500 ord. Den bästa semesterbildningen belönas med 50:— kr. Dessutom utdelas ett andra pris på 30:— kr. och ett tredje på 20:— kr. Tävlingsstiden utgår den 10 september, och dess förförinnan är bidrag, märkta »Semestertävling» välkomna under adress LME:s reklamavdelning, Stockholm 32.

KONTAKTENS korsord nr 10

Nu får våra korsordslösare åter en chans att visa sig på styva linan. Korsordet är medelsvårt, och priset för först öppnade rätta lösning är 10 kr. Dessutom utdelas ett andra pris på 5 kr. Lösningarna bör vara redaktionen tillhanda senast den 15 juli.

Vågrätt:

1. Ali Khan men inte Rita Hayworth. 6. »En annan vet dö e' från —.» 8. Klippiga bergen. 9. Förfluten tid. 10. Får alltid sista ordet. 11. Var säkert karingen mot strömmen. 13. Har jobb åt Gustaf L M Eriesson. 15. Spanskt år. 16. Uppträdde Elyvira Madigan i. 17. Munlack. 18. För Holland ett värde. 19. Ringrev, men inte Harry Persson på stockholmska. 21. En dylik handling bör ge anledning till betänkande. 23. Sköljmedel. 24. Skönt att vara över. 26. Fransk tonsättare med spansk symfoni. 28. Ett verkligt dvärgtal. 29. Kvällsavis. 30. Bondsk. 32. Har hummor ofta. 33. Det är en skum sägen, att hon är född på Cypern.

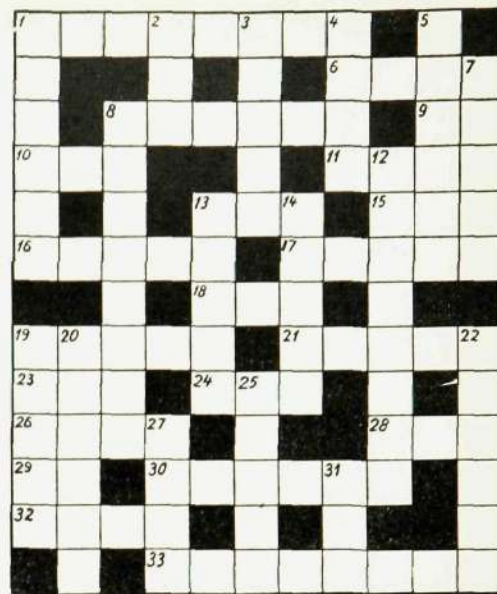
Lodrätt:

1. Flerstämmig sång. 2. Leharoperett. 3. Löper ofta, inte bara på våren. 4. Får tas som ett rinnande vatten i Sovjet. 5. Ett gott mål för Mohammed. 7. Ord som DEN LEDE lär ha yttrat om Dals metropol. 8. Gargyle, gratisreklam, varsagod! 12. Aldrig ransonerad köttvara. 13. Historisk person. 14. Från Söderhavet eller kök. 19. Tyg, berg, bok och gudom. 20. Värdepapper. 22. Gammalt kortspel. 25. Gudsman.

enligt vad jag har mig bekant, en turk och en representant från Jamaica. LM-dagen är ju också ett dragplaster för många stockholmare utom koncernen. Why not try? Nils-E Johansson

Fritidskommittén, som tagit del av ovanstående insändare, anser förslaget om en parad av representanter från de olika nationerna på LM både gott och genomförbart, under förutsättning, att det godkännes av Skansenledningen. Medverkan av utländska artister och körer utan anknytning till LM anser kommittén dock ligga utom ramen för en LM-dag på Skansen.

Red.

27. Skönt att kunna. 31. Vanligt särmedel i ursprunglig stavning.

Lösning på sifferproblemet

KONTAKTENS sifferproblem i förra numret har av antalet inkomna lösningar att döma väckt läsekretsens intresse. Det hörde nog inte till de lättare uppgifterna; därom vittnar den relativt stora felprocenten. Endast 60 % av svaren var rätta. De först öppnade av dessa hade sänts in av ing. G Holmqvist, *Xtjk*, och hr John Rylander, Roslagsgatan 17, Stockholm, och de har att vänta en tio resp. en femma som belöning.

1	2	9	0	3	0	0	4	0	5	1
6	5	9	9	9	7	1	1	4		
9	9	2	10	11	4	2	7			
2	12	7	5		3		13	6		
	14	1	3		15	1	4	16	2	0
17	6	7		18	1	8	5	2		
	6		19	7	3	6		20	21	1
22	6	4	3		23	1	8	2	8	

Nationernas parad på LM-dagen?

Jag tar mig friheten föreslå, att vid LM-dagen 1949 anordnas en nationernas parad för att visa hur många länder som är representerade vid LME-koncernen. Varje grupp borde företrädas av sitt lands flagga, och där så kan ske, borde deltagarna bära respektive länders nationaldräkter.

Det torde vara bekant, att särskilt estländarna har flera internationellt kända konstnärer på olika områden boende i Sverige. Såväl esterna som litauer, normännen och finnarna har även sångköror och andra musikaliska sammanslutningar. Man torde lätt kunna få kontakt med LM-are i någon av körerna, och dessa skall säkert ställa sig till förfogande. En och annan utlandssvensk skulle dessutom kunna överbringa hälsningar från det land, där de vistats. En sådan parad har fördelen att främja samförståndet mellan de anställda, vilket torde vara en av LM-dagens uppgifter. Några nämnvärda svårigheter ur regisyrpunkt torde ej föreligga. Man kan räkna med åtminstone 20 nationer vid Huvudfabriken — därav,

Plingelin

Om den kvinnliga aktiviteten I

Amasés påpekande av bristen på kvinnligt aktivt deltagande i sociala, politiska och fackliga arbetsuppgifter är säkert befogat. Därför är det förstaeligt — ja naturligt — att hon överdriver i sitt omdöme om sina medsystrar. Den kvinnliga solidariteten, som författarinnan efterlyser, saknas tyvärr i betänkelig grad hos henne själv.

Man måste akta sig att dra den slutsatsen att det endast är dåliga egenskaper — såsom lättja och egoism — som avhåller kvinnor från aktivt fackligt arbete. Det är nämligen så — Amasés åsikt till trots — att nästan alla kvinnor inom arbetar- och tjänstemannakretsar vet, vad de ger sig in på, då de gifter sig. De vet, att en mycket större arbetsbörda kommer att läggas på dem. De vet, att då det första barnet kommer har de att välja mellan en ännu större arbetsbörda med ett för dem otillfredsställande arrangemang för barnet eller sluta sitt arbete och bli »lyxhustru» med nästan inga pengar för egen del. De flesta väljer det senare alternativet och — även här avviker min åsikt från Amasés — de ångrar sig sällan. De som väljer det första alternativet får ingen förebrå, om all deras tid och ork går åt att på knapp fritid skapa ett lyckligt hem för man och barn.

Det är en egenhet hos veckans fem vardagskvällar att de aldrig vill räcka till. Mannen har kanske sina intressen — studier och föreningsarbete — kvinnan sina — en kurs och syjunta. En hemmakväll i veckan, då båda makarna känna samhörighet och trivsel är väl minimum.

Vad jag vill ha sagt är, att en gift kvinna med små barn, som kan ha ork och intresse för föreningsarbete och dylikt är en sådan sällsynt orkidé att hon bör skyddas och värnas med alla till buds stående medel. Där tror jag, att alla medsystrar har en mission att fylla. Erbjud dessa värdefulla varelser all hjälp Ni kan. Någon kanske kan erbjuda sig att vara barnvakt ibland och samtidigt göra något arbete i hemmet. En annan kan åta sig strumpstopningen. Storstädningen klarar 4—5 arbetsvilliga under husmors ledning på ett par kvällar. Med sådana garanterade förmåner kanske fler samvetsgranna och kloka kvinnor skulle våga åta sig ideella uppdrag utom hemmet.

Så har jag ännu en gås oplockad med Amasé. Hon skriver: »För övrigt anser jag, att så länge en kvinna har förvärvsarbete med egen inkomst, mannen icke har någon sådan bestämmanderätt över henne, utan de båda osv.» Det är otroligt att en kvinna, och därtill en kvinna, som följer med sin tid, kan skriva något sådant. Vi har, som väl är, kommit så långt, att också hemmafruarna har blivit kamrater med sina män på den arbetsplats som kallas hem.

Det finns så många gruppmöten redan, så jag tycker vi skall akta oss för att markera motsättningarna mellan man och kvinna. Vi skall försöka skapa förutsättningar för att den *människa*, som har mest att ge i socialt, fackligt och politiskt arbete får tillfälle till det.

Lasse-mamma

Om den kvinnliga aktiviteten II

Läste med stort intresse Amasés artikel om den kvinnliga aktiviteten i förra numret av KONTAKTEN. Amasé är snäll nog att anta att den kvinnliga verkstadspersonalen är mera aktiv i fackligt och politiskt avseende än kontorspersonalen, och kanske har hon i viss mån rätt. Den som i likhet med undertecknad är tämligen aktiv, tycker dock att det även beträffande verkstadspersonalen är mycket som fattas av intresse.

Orsakerna till att intresset inte är så stort som man skulle önska? För de gifta kvinnornas del spelar naturligtvis dubbelarbetet — detta att sköta både hem och förvärvsarbete — stor roll. Naturligtvis kan det sägas att kvinnorna bör organisera hemarbetet så att de får tid över för att delta i möten, studiearbete m. m., men när man påpekar detta, brukar man få till svar att »jag får så nog av verkstan och allt vad till den hör på dagarna, att jag vill slippa den på kvällarna». Är detta svepskäl kanske för att komma ifrån saken? Eller är det så att de förhållanden, med högt uppdriven arbetstakt, varunder vi arbetar, tar ifrån människorna möjligheten att rätt utnyttja sin fritid?

Jag instämmer till fullo med Amasé när hon rekommenderar de gifta kvinnorna med förvärvsarbete att rationalisera hemarbetet, att inte ovillkorligen göra allting själva, utan använda sig av möjligheterna att köpa färdiglagad mat, färdigt bröd — och inte stå och baka om nätterna — att lämna bort tvätten osv. Man måste ge sig råd med det, när man arbetar utom

hemmet hela dagarna. Karlen kanske blir förgrymmad, om han inte får hemlagade köttbullar och kroppkakor, men låt honom bli det då! Karlarna är ju med och grälar på kvinnorna för att de aldrig går på möten och studiecirklar, då får de ta konsekvensen av detta också. Ätminstone vad det gäller de hemlagade köttbullarna.

Kvinnorna behöver rusta sig för det fackliga arbetet — särskilt nu när vi fått företagsnämnderna, där behöver kvinnorna vara med. Där kan det göras stora insatser för att få ordning på just sådana förhållanden på arbetsplatsen, som kvinnorna klagat mest över. Männerna ser alltför mekaniskt på det mesta, kvinnorna behöver komma med sin mera mänskliga syn på saker och ting. Kvinnorna har mycket att säga man och man emellan — eller rättare kvinna och kvinna emellan — de kommer med många förnuftiga synpunkter på hur saker och ting skall handhas för att trivseln på arbetsplatsen skall bli större, synd bara att de aldrig går på ett möte och sjunger ut. »Magasinsnack» var det någon som kallade det, när man pratar och pratar om hur man tycker det skall vara, men aldrig själv gör något för att få det som man vill ha det — jag tycker att kvinnorna »magasinsnackar» alldeles för mycket.

De ogifta kvinnorna har ju inte hem och man och barn att skylla på, när man ber dem komma på ett möte eller åtaga sig ett uppdrag. Men de har sy- och stickjuntor i stället. Och så har de sin brist på självförtroende. »Det kan jag inte, det duger jag inte till», heter det. Och så är det det, att vi kvinnor har så få förebilder, så få ibland oss har varit aktiva. Männerna har så många förebilder, de har kamrater som blivit »stora män i samhället», psykologiskt spelar detta en mycket stor roll.

Jag tror att vägen till att få med de unga flickorna, är att locka dem med något. Mötena måste göras gemytligare, det skall inte bara vara föredrag och mötesförhandlingar, utan något mera. Anordna ett och annat möte kring ett kaffebord, helst så att flickorna får vara med och koka kaffet. Många har kommit »kaffekommittévägen» med i aktivt arbete. Många har också »dansat sig» till intresse för politik och fackföreningsfrågor. Detta låter kanske cyniskt. Men det är så. Förresten inte bara med flickorna, utan även med unga pojkar. De kommer till ett möte, därför att det brukar gå så trevliga pojkar eller flickor dit. Så fastnar något korn av det korta föredrag, som också hålles på mötet. Nästa möte fastnar ännu flera korn. Och till slut finns där ett påbörjat intresse för det som egentligen är meningen med mötena. Det kan bli duktiga män och kvinnor av dessa ungdomar — trots att de från början bara kom för dansens skull.

L C—n